

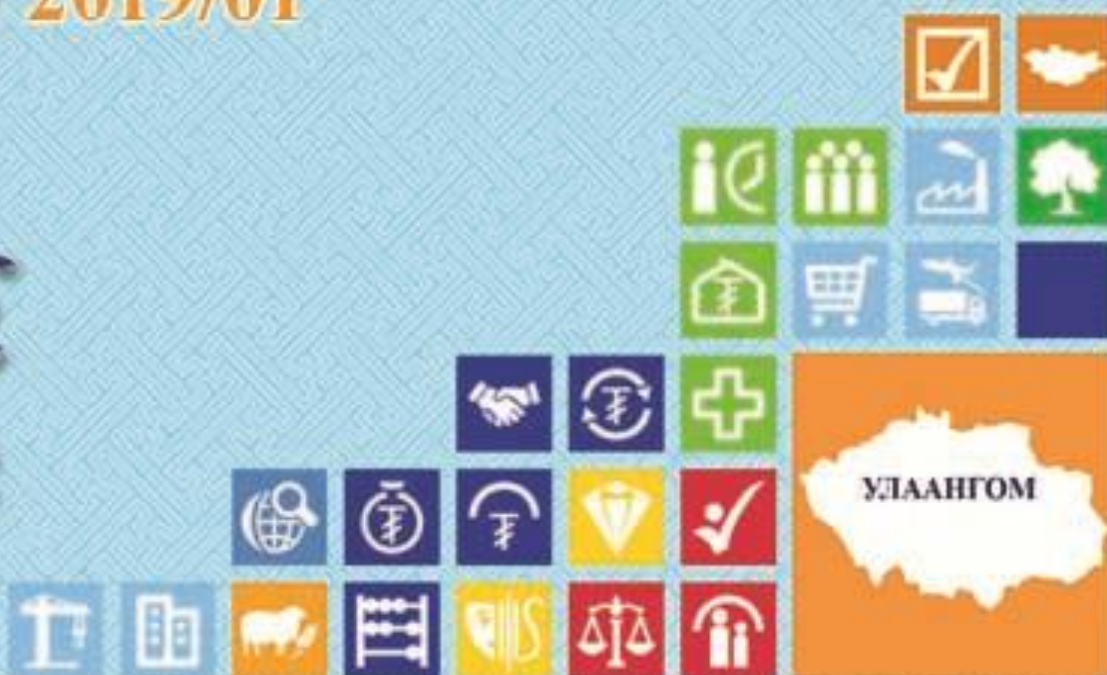

УВС АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

УВС АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН байдал

2019/01

УВС АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

УВС АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

1 сар 2019

Улаангом хот

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН ХААНААС АВАХ ВЭ?

WWW.1212.MN СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН

Статистик

Мэдээ, мэдээлэл

Номын сан

Мэдлэгээ шалгах
ТОГЛООМ

Валютын ханш

©2017

аппликейшнаас
СТАТИСТИКИЙН мэдээллээ аваарай

Data lab | тооллого судалгааны
микро мэдээллийн сан

Social network

 www.facebook.com/StatisticMongolia/

 www.twitter.com/statistic_mn

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл	4
Статистик мэдээллийн өнгө, таних тэмдэг.....	5
Хэрэглэгчдэд лавлагаа.....	7
Товч танилцуулга	8
IV.Хөдөлмөр	40
VI. Нийгмийн даатгал, халамж	45
VIII. Эрүүл мэнд.....	49
XI. Байгаль орчин	53
XII. Гэмт хэрэг.....	55
XIV.Мөнгө, зээл	57
XV.Орон нутгийн төсөв.....	59
XVI.Гадаад худалдаа.....	61
XVII. Үнэ	62
XVIII. Хөдөө аж ахуй	62
XIX. Аж үйлдвэр.....	69

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР :

1. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III , IV, V..... г.м)
I-XII жилийн эхний тухайн сарыг оруулсан өсөн нэмэгдэх дүнг харуулав.
2. Дараахь тэмдэглэлүүдийг ашиглав :
... мэдээлэл байхгүй
0.0 маш бага тоо
- гүйцэтгэл байхгүй
Д - дахин
3. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

Үндэсний статистикийн хорооны даргын
2013 оны 12 сарын 06 өдрийн 113-т тоот
тушаалын гуравдугаар хавсралт

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ӨНГӨ, ТАНИХ ТЭМДЭГ

Д/д	Таних тэмдэг	Мэдээллийн нэр	Өнгө	Вэбийн өнгө R/G/B	Хэвлэлийн өнгө S/M/Y/K
1		Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр	Шар	255/212/0	0/15/100/0
2		Сонгууль	Шар	255/212/0	0/15/100/0
3		Хүн ам	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
4		Хөдөлмөр	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
5		Хүн амын амьжиргаа	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
6		Нийгмийн даатгал, халамж	Улаан	217/31/61	10/100/80/0
7		Боловсрол, шинжлэх ухаан	Шар	255/212/0	0/15/100/0
8		Эрүүл мэнд	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
9		Хүний хөгжил	Улаан	217/31/61	10/100/80/0
10		Соёл, аялал жуулчлал, биеийн тамир, спорт	Шар	255/212/0	0/15/100/0
11		Байгаль орчин	Ногоон	14/178/76	80/0/100/0
12		Гэмт хэрэг	Улаан	217/31/61	10/100/80/0

Д/д	Таних тэмдэг	Мэдээллийн нэр	Өнгө	Вэб-д R/G/B	Хэвлэлд S/M/Y/K
13		Үндэсний тооцоо	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
14		Мөнгө, банк, даатгал	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
15		Төрийн санхүү	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
16		Төлбөрийн тэнцэл, гадаад худалдаа	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
17		Үнэ	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
18		Хөдөө аж ахуй	Улбар шар	248/165/26	0/40/100/0
19		Аж үйлдвэр	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
20		Тээвэр, харилцаа, холбоо	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
21		Худалдаа, үйлчилгээ	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
22		Барилга, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
23		Бизнес регистр	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
24		Дэлхийн улс орнуудын хөгжил	Хөх цэнхэр	64/133/197	75/40/0/0

Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа:

Аймгийн Статистикийн хэлтсээс гаргаж буй дараахь мэдээлэл, танилцуулга, тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнг uvs.nso.mn хаягаар орох болон аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын II байранд байрлуулсан электрон самбарыг ашиглан үзэж, холбогдох мэдээллээ авч болно. Үүнд :

- ✦ Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулгууд
- ✦ Ажиллах хүчний үр дүнгийн танилцуулга
- ✦ Өрхийн нийгэм эдийн засгийн түүвэр судалгааны үр дүн
- ✦ 2010 оны Хүн ам орон сууцны тооллогын үр дүн, сум, багаар
- ✦ Аж ахуйн нэгжийн тооллогын үр дүн, аймгуудаар, сумдаар, 2010 он
- ✦ Судалгааны үр дүнгүүд
- ✦ 2013-2017 оны ХАА-н салбарын танилцуулга,
- ✦ 2013 -2017 оны Хүн ам, өрхийн төлөв байдал сэдэвт танилцуулга
- ✦ 2013-2017 оны Аймгийн үйлдвэр, үйлчилгээний салбарын танилцуулга
- ✦ 2013-2017 оны Хүн амын ажил эрхлэлтийн танилцуулга
- ✦ Аймгийн ДНБ үйлдвэрлэлт-2014 онд
- ✦ 2016 оны Статистикийн эмхэтгэл
- ✦ 2016 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- ✦ 2017 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- ✦ 2018 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- ✦ Хүн амын хүрээлэн буй орчны танилцуулга
- ✦ Статистикийн эмхэтгэл /сүүлийн 10 жил/ 2008-2017 он

Улс, аймгийн мэдээлэл авах хаяг: uvs.nso.mn   www.uvs.gov.mn

Мэдээллийн сангаас авах бол: www.1212.mn

Увс аймгийн Статистикийн хэлтсийн ажилтнуудтай харилцах хаяг :

uvs@nso.mn/ албаны хаяг /

Утас: 70452322, 70453316, 99906004, 89610610, 99456715, 99760175, 99673065, 88089994, 80304039

III. ХҮН АМ

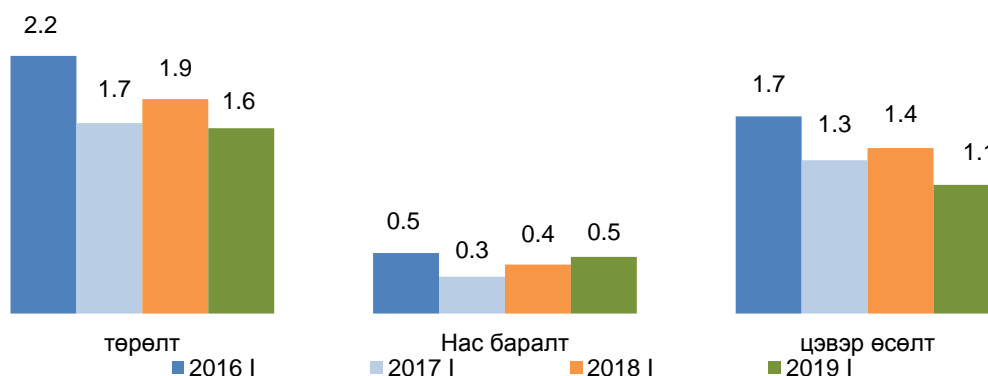
3.1 Хүн амын тоо

Аймгийн хэмжээнд 2019 оны 1 сард 133 эх амаржиж, 134 хүүхэд төрж, мөн нас баралт 41 болж, өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 19 (12.5%) - ээр, төрсөн хүүхэд 19 (12.4%) – ээр буурч, нас баралт 6 (17.1%)-аар нэмэгджээ. 1000 хүнд ноогдох төрөлт 1.6, нас баралт 0.5, цэвэр өсөлт 1.1 болов. Өмнөх оны мөн үеэс 1000 хүнд ноогдох төрөлт 0.3, цэвэр өсөлт 0.3 пунктээр тус тус буурч, нас баралт 0.1 пунктээр нэмэгджээ.

Зураг I.1 Төрсөн хүүхдийн тоо, онуудаар

Зураг I.2 1000 хүнд ноогдох төрөлт, нас баралт, цэвэр өсөлт, жил бүрийн эхний 1 сарын байдлаар

1000 хүн амд ноогдох төрөлтийн тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 0.3 пунктээр буурч, нас баралтын тоо 0.1 пунктээр өсчээ.

Гэрийн төрөлт гараагүй байна. Нийт нас баралтын 22.0 хувийг эмнэлгийн нас баралт эзэлж өмнөх оны мөн үеэс 2 пунктээр өссөн байна.

IV. ХӨДӨЛМӨР

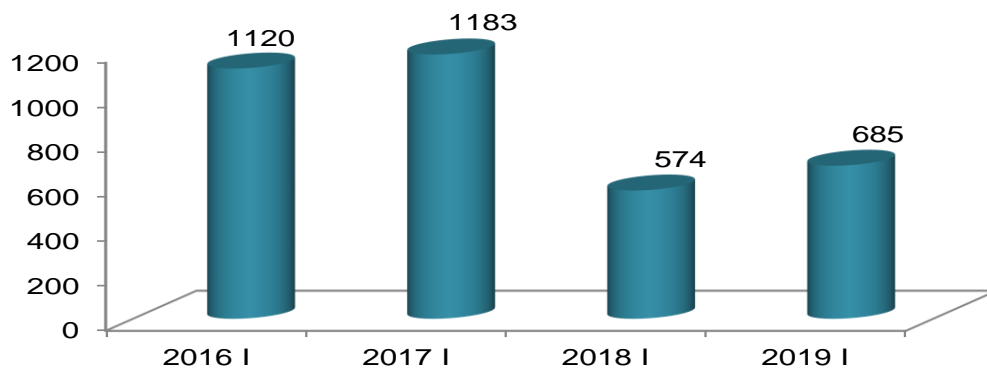

4.1 Шинэ ажлын байр болон бүртгэлтэй ажилгүйчүүд

Аймгийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажил идэвхитэй хайж байгаа ажилгүй хүний тоо 685 болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 111 (19.3 %) хүнээр буурсан байна. Аймгийн хэмжээнд 366 эмэгтэй ажил идэвхитэй эрж байгаа нь ажилгүйчүүдийн 53.4 хувийг эзэлж байна.

2019 оны 1 сард бүртгүүлсэн, ажил идэвхитэй эрж байгаа ажилгүйчүүдийн тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 28.6 хувиар буюу 274 (28.6 %) ажилгүйчүүдээр буурсан байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 12 (1.7 %) хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байна.

Зураг 4.1 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сүүлийн 4 жилээр

Аймгийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт энэ онд 157 ажилгүй иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан ажилгүйчүүдээс 20 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 68 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагджээ.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 15-24 насны 13.6 хувь, 25-34 насны 39.9 хувь, 35-44 насны 24.2 хувь, 45-54 насны 18.4 хувь, 55-59 насны 3.5 хувь, 60 дээш насны 0.4 хувь ажилгүйчүүд байна. Ажилгүйчүүдийн 25.1 хувь нь дээд, 11.3 хувь нь тусгай дунд болон мэргэжлийн анхан шатны, 53.5 хувь нь бүрэн ба бүрэн бус дунд боловсролтой, 10.1 хувь нь бага болон боловсролгүй хүмүүс эзэлж байна.

Зураг 4.2 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд боловсролын түвшингээр

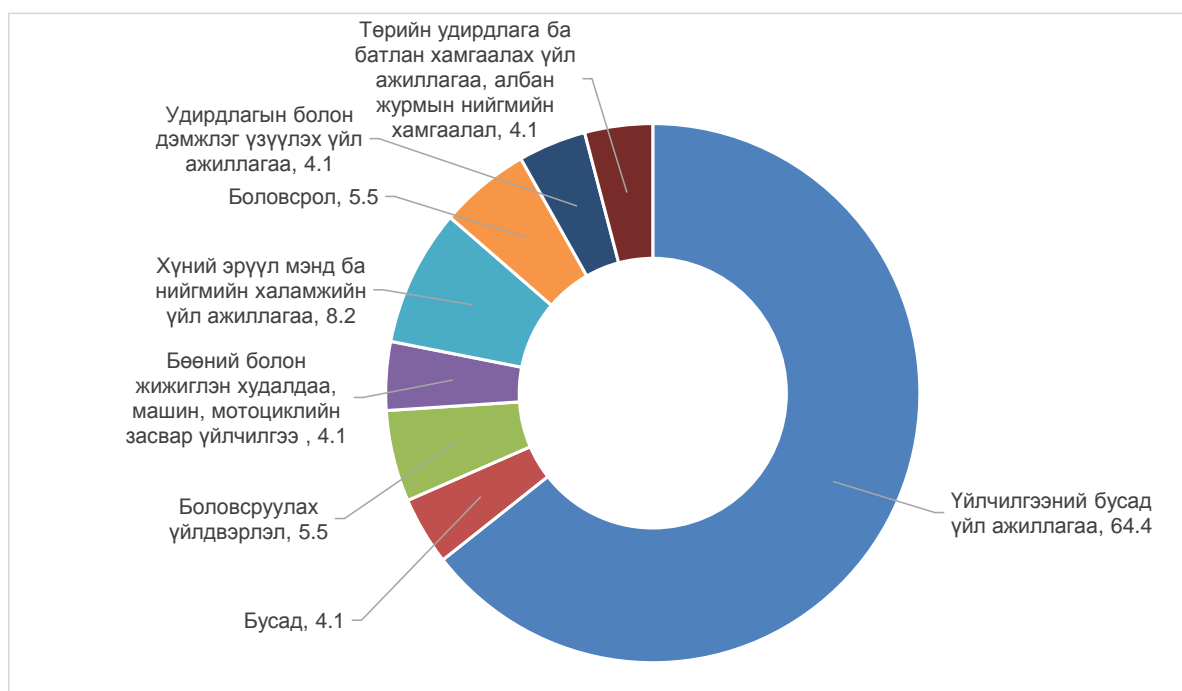
2019 онд 73 ажлын байрны захиалга ирсэн бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 71 (36.5 дахин их) нэгжээр өссөн байна. 2019 онд 38 иргэн ажилд зуучлагдан орсон бөгөөд үүнээс 2 иргэн нь ажлын шинэ байранд орсон байна.

Зураг 4.3 Ажлын байрны захиалга, ажилд зуучлагдан орсон хүний тоо

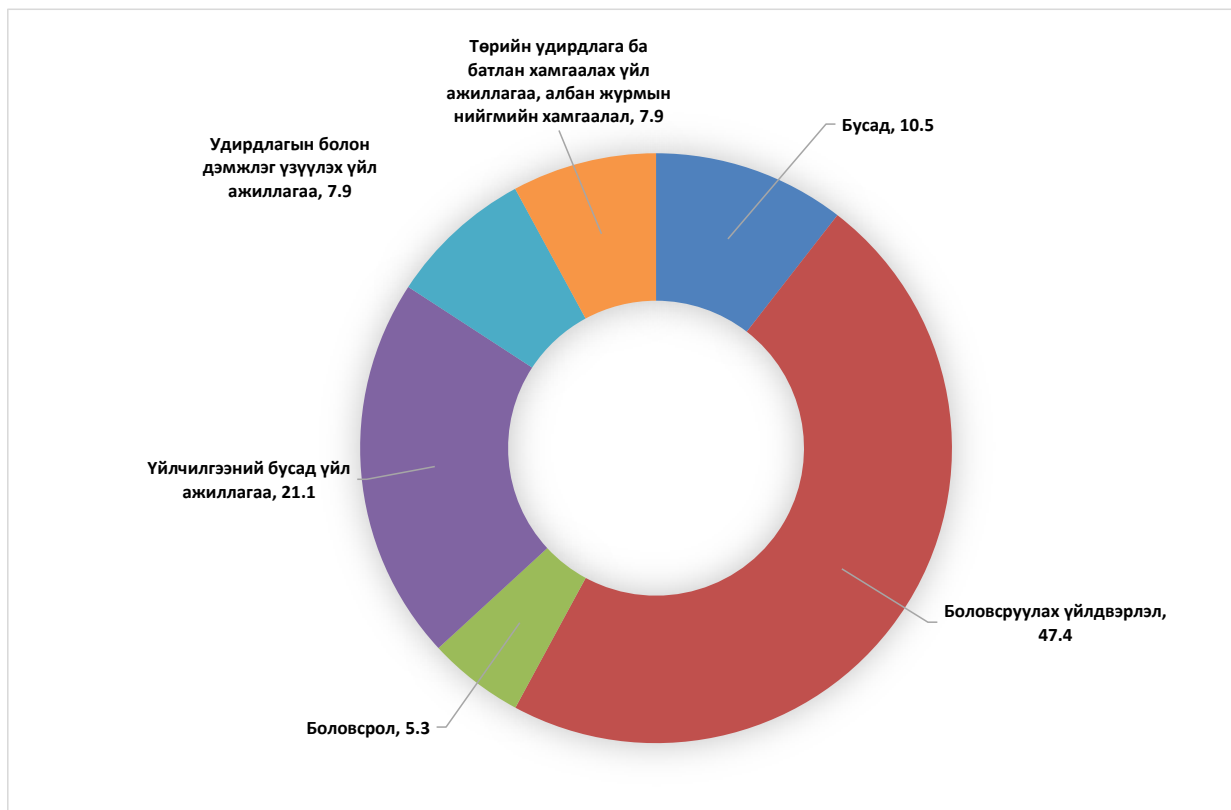
Ажлын байрны захиалгыг эдийн засгийн салбарын ангиллаар авч үзэхэд: ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур 1.4 хувь, боловсруулах үйлдвэрлэл 5.5 хувь, бөөний болон жижиглэн худалдаа 4.1 хувь, санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа 1.4 хувь, удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа 4.1 хувь, төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал 4.1 хувь, боловсрол 5.5 хувь, хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа 8.2 хувь, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа 64.4 хувь, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 1.4 хувийг эзэлж байна.

Зураг 4.4 Ажлын байрны захиалга эдийн засгийн бүтэцээр

Ажлын байранд зуучлагдан орсон хүмүүсийг ангилалаар нь авч үзвэл: ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур 2.6 хувь, боловсруулах үйлдвэрлэл 47.4 хувь, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2.6 хувь, бөөний болон жижиглэн худалдаа 2.6 хувь, удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа 7.9 хувь, төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал 7.9 хувь, боловсрол 5.3 хувь, хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа 2.6 хувь, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа 21.1 хувь эзлэж байна.

Зураг 4.5 Ажлын байранд зуучлагдан ажилд орсон хүмүүс, салбарын бүтэцээр

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд: Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

VI НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого оны эхний 1 сард 1218.7 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 352.3 (40.7%) сая төгрөгөөр, сангийн зарлага 4162.1 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 905.7 (27.8%) сая төгрөгөөр тус тус өслөө.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага өмнөх оны мөн үеэс 905.7 сая төгрөгөөр нэмэгдэхэд тэтгэвэрийн даатгалын сангийн зарлага 540.7 сая, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн зарлага 312.1 сая төгрөгөөр өссөн нь гол нөлөө үзүүлжээ.

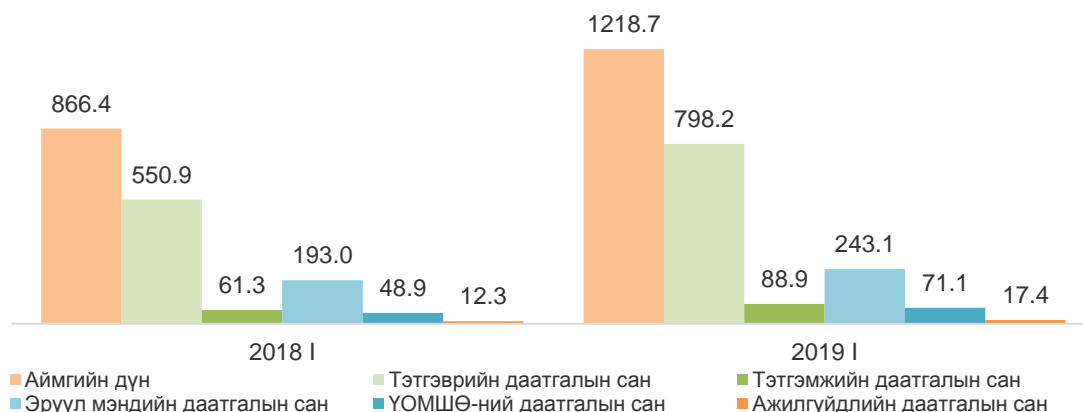
Зураг 6.1 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага эхний 1 сард, сая төгрөг

Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөө Баруунтуруун 87.6, Давст 84.5, Завхан 98.8, Зүүнговь 95.4, Малчин 90.7, Өмнөговь 86.1, Өндөрхангай 92.5, Сагил 91.9, Тариалан 93.1, Түргэн 84.0, Тэс 86.5, Хяргас 92.0 хувиар тус тус тасарч, Бөхмөрөн, Зүүнхангай, Наранбулаг, Өлгий, Ховд, Цагаанхайрхан, Улаангом сумууд 5.2 – 10.0 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

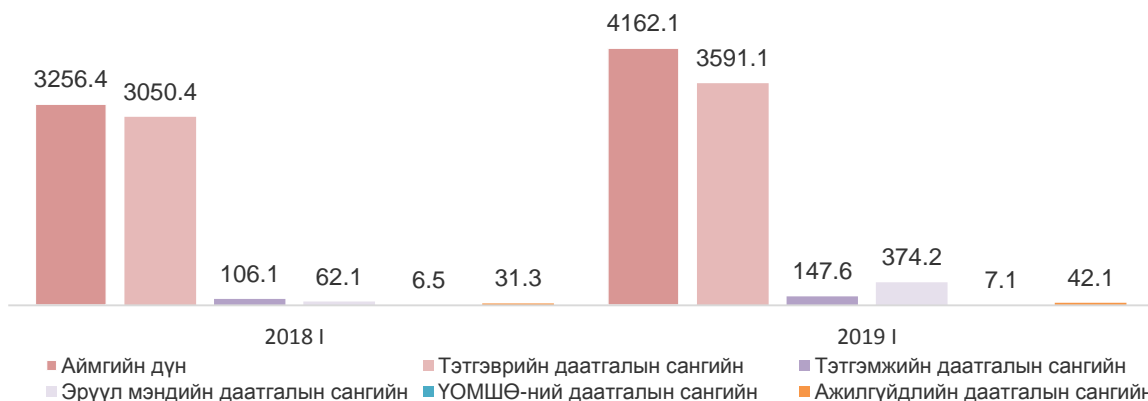
Нийгмийн даатгалын сан 783.1 сая төгрөгийн авлагатай байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 163.2 (26.3%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Нийт авлагын 18.7 хувийг төсөвт байгууллагын өглөг эзэлж байна.

Зураг 6.2 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сангуудаар, сая төгрөг

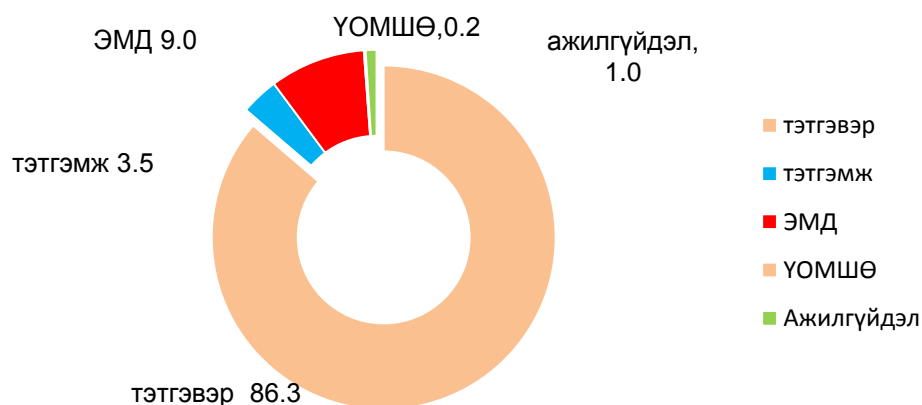
Сангуудаар авч үзвэл өмнөх оны мөн үеэс эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого 50.1 (26.0%), тэтгэвэрийн даатгалын сангийн орлого 247.3 (44.9%), ҮОМШӨ –ний даатгалын сангийн орлого 22.2 (45.4%), тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 27.6 (45.0%), ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 5.1 (41.5%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зураг 6.3 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, сангуудаар, сая төгрөг

Өмнөх оны мөн үеэс тэтгэвэрийн даатгалын сангийн зарлага 540.7 (17.7 %), эрүүл мэндийн даатгалын сангийн зарлага 312.1 (6 дахин), тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 41.5 (39.1 %) сая, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага 10.8 (34.5 %), үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шатгаалах өвчний даатгалын сангийн зарлага 0.6 (9.2 %) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зураг 6.4 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлагын бүтэц, хувиар

Нийгмийн халамжийн сангаас энэ оны эхний 1 сард 25.3 мянган хүнд 2313.6 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс олгосон тэтгэвэр тэтгэмж 1449.3 (2.7дахин) сая төгрөгөөр өсч, орон нутгийн нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмж авагчид 11.1 (78.3 %) мянган хүнээр өссөн байна. Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт энэ оны эхний 1 сард 1.7 мянган хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 134 (8.7 %) хүнээр өсч, олгосон тэтгэвэр 154.9 (70.8 %) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зураг 6.5 Халамжийн сангийн зарцуулалт, жил бүрийн эхний 1 сарын байдлаар, сая төгрөг

Энэ оны 1 сард цалинтай ээж хөтөлбөрт 3843 хүн хамрагдаж, 189.7 сая төгрөг, хүнс тэжээлийн тусламжинд 1103 өрхийн 5876 хүн хамрагдаж, 71.7 сая төгрөгийн тусламж авчээ.

Асрамжийн газар нийт 17 хүн асруулж байгаа бөгөөд 11 эмэгтэй байна. Асрамжийн үйл ажиллагаанд нийт 8.2 сая төгрөгийг зарцуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2.0 (19.6 %) сая төгрөгөөр өсч, асруулагчийн тоо өнгөрсөн оны түвшинд байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Даатгуулагч: Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг ойлгоно.

Нийгмийн даатгал: Иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулагч өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын төрлүүд: Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан: Энэ нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Нийгмийн халамж: Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг ойлгоно.

Тэтгэвэр: Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл /-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгийг ойлгоно.

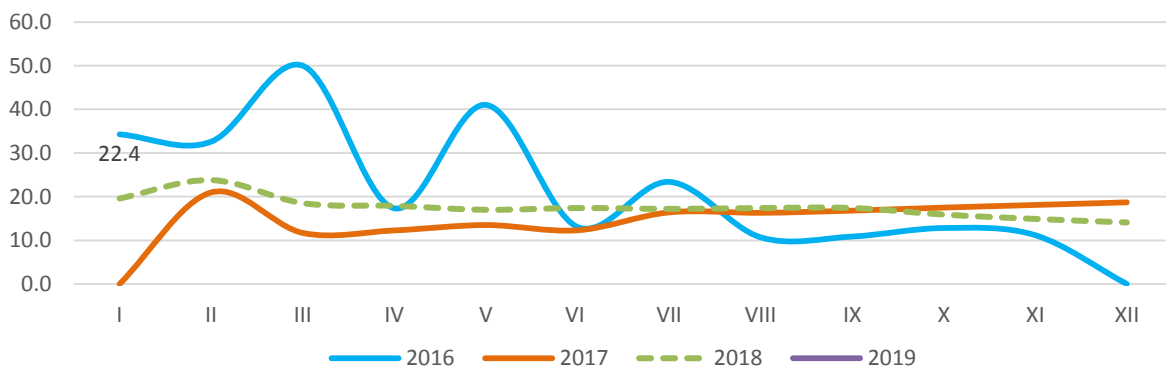
Тэтгэмж: Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгийг ойлгоно.

VIII. ЭРҮҮЛ МЭНД

Аймгийн хэмжээнд 2019 оны 1 дүгээр сард нялхсын эндэгдэл 3, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 5 гарч, 1000 амьд төрөлтөнд нялхсын эндэгдэл 22.4, 5 хүртэлх насны эндэгдэл 37.3 ноогдож байна.

Зураг I.3 1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын эндэгдэл, сараар

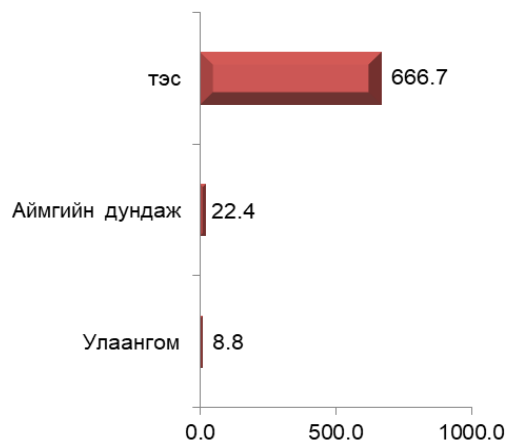
Зураг I.4 1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын ба 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын эндэгдэл Тэс суманд 666.7, Улаангом суманд 17.7, аймгийн дундаж 22.4 байна.

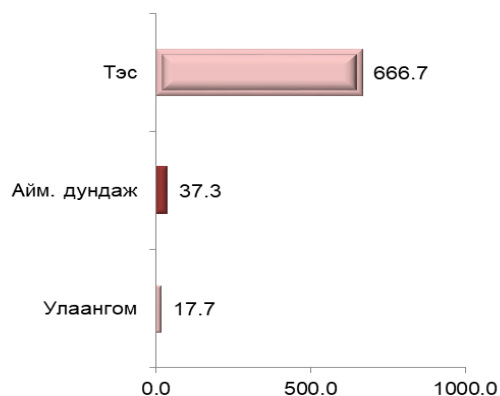
Зураг I.5 1000 амьд төрөлтөд ноогдох нялхсын ноогдох 5 хүртэлх

эндэгдлийн түвшин, сумаар
түвшин, сумаар

Зураг I.6 1000 амьд төрөлтөд

насны хүүхдийн эндэгдлийн

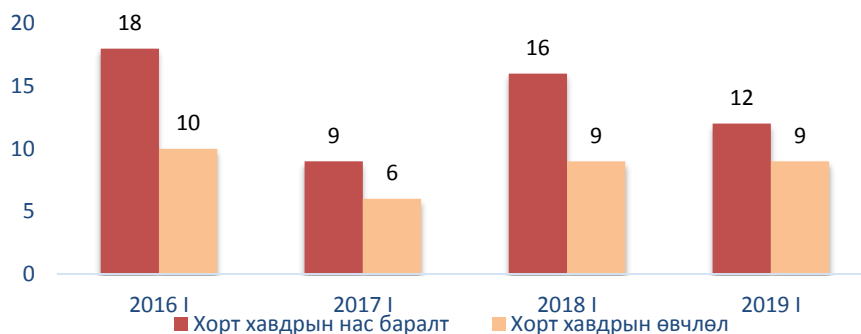
Эхний 1 сарын байдлаар осол гэмтлийн улмаас 5 хүн нас барж, өвчлөгчдийн тоо 55 болсон нь өмнөх оны мөн үеэс өвчлөгчдийн тоо 23 (29.5 %) – аар буурч, нас баралтын тоо 4 –өөр өссөн байна. Өмнөх 3 жилийн дунджаас осол гэмтлээр өвчлөгчдийн тоо 23.9 хувиар буурч, осол гэмтлийн нас баралтын тоо 2.9 дахин өссөн байна.

Зураг I.7 Осол гэмтлийн өвчлөл, нас баралтын тоо

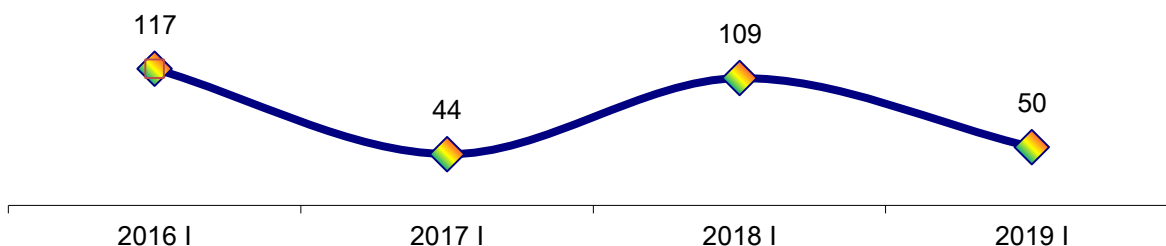
Хорт хавдрын өвчлөл 9 гарч өмнөх оны мөн үеийн түвшинд, нас баралт 12 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 4 (25.0 %) - аар буурчээ.

Зураг I.8 Хорт хавдрын өвчлөл, нас баралтын тоо

Эхний 1 сард халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 50 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 59 (54.1%) хүнээр буурч, өмнөх 3 жилийн мөн үеийн дунджаас 44.4 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг I.9 Халдварт өвчний гаралт, тоогоор

Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнийг хувиар авч үзвэл салхинцэцэг өвчин нийт халдварт өвчний 24.5, БЗХӨ 54.4, сүрьеэ 7.7, гар хөл амны өвчин 3.4, гепатит 3.0, бусад халдварт өвчин 7.0 хувийг эзэлж байна.

Өмнөх оны мөн үеэс БЗХӨ - ний эзлэх хувь 14.4, сүрьеэ 1.4, гепатит 1.0 хувиар өсч, салхинцэцэг 17.5 хувиар буурчээ.

Зураг I.11 Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд, хувиар, 2018 I сар

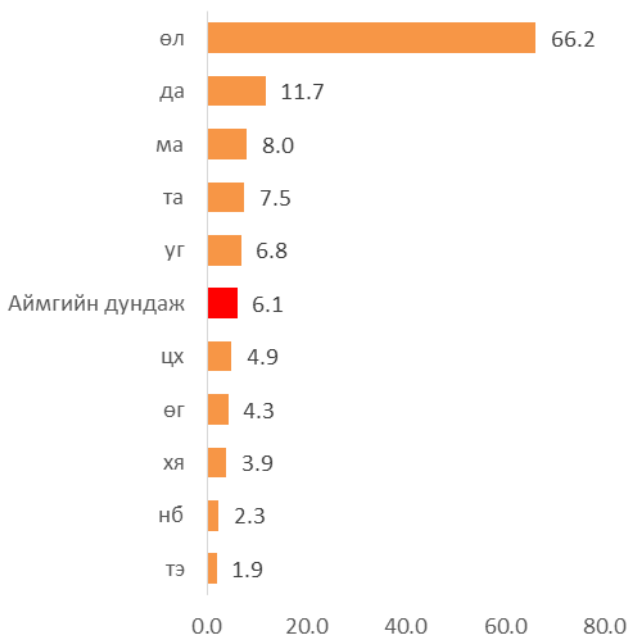

Зураг I.12 Хүн амд зонхилон өвчнүүд, хувиар 2019 I сар

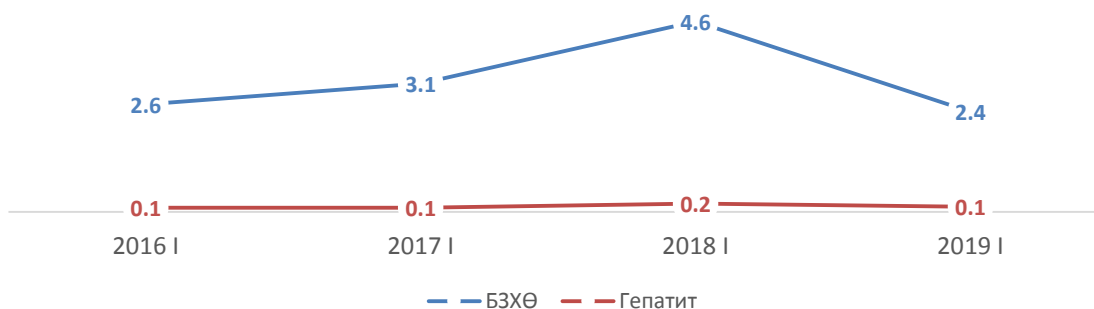

10000 хүн тутмаас 6 нь халдварт өвчнөөр өвчилж байгаа бөгөөд Өлгий 66.6, Давст 11.7, Малчин 8.0, Тариалан 7.5, Улаангом 6.8 байгаа нь аймгийн дунджаас 0.7 – 60.1 процентийг өндөр, бусад сумдад аймгийн дунджаас 1.2 – 4.2 процентийг бага байна.

Зураг I.13 10000 хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд

Зураг I.14 10000 хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд

Амбулаториор 31.4 мянган хүнд үзлэг хийгдэж, 2.0 мянган хүн хэвтэн эмчлэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс амбулаториор үйлчлүүлсэн хүн 5.4 мянган хүн (14.7 %) – аар буурч, хэвтэн эмчлүүлэгчид өмнөх оны түвшинд байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ЭРҮҮЛ МЭНД

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байгааг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин: Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин: Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшин: Тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиолдлын тоог тухайн хугацааны дундаж хүн амын тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндэснийг хамруулна.

ХИ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

11.1 Цаг уурын байдал

Энэ оны 1-р сард агаарын температур дунджаар Зүүнговь, Тэс сумдад -36.0-37.8 градустай, бусад сумдад -20.3 аас -32.9 градус хүйтэн байсан байна. Хөрсний гадаргын дундаж температур Зүүнговь, хамгийн хүйтэн -36.5 градус байсан бол хамгийн бага температуртай нь Бөхмөрөн суманд -23.3 градус байжээ. Салхины хамгийн их хурд Завхан суманд 19 м/сек хүрсэн бөгөөд 10 м/сек-ээс их салхитай өдөр Өндөрхангай 5, Өмнөговь 3, Завхан, Наранбулаг, Сагил сумдад 2, Өлгий, Цагаанхайрхан, Бөхмөрөн сумдад 1 өдөр байв. Түргэн суманд 12.6 мм хур тунадас орсон нь бусдаас илүү байна. Хур тунадастай өдөр хамгийн олон нь Наранбулаг 8 өдөр байлаа.

Агаарын чанарын мэдээгээр хүлцэх агууламжаас давсан тохиолдол 10 байсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс азотын давхар исэл 0.001 мг/м^3 –аар, тоос 0.011 мг/м^3 –аар тус тус их, хүхэрлэг хий 0.003 мг/м^3 –аар бага байлаа

11.2 Аюулт үзэгдэл осол

2019 оны 1 дүгээр сард эрэн хайх, аврах ажиллагааны дуудлага 2, объектын гал түймэр 15, нийт 17 удаагийн гамшиг осол, гал түймэр гарсан байна. 2019 оны 1 дүгээр сард дээрх гамшиг осол, гал түймрийн улмаас иргэдийн хувийн өмчинд 85431.0 төгрөгийн хохирол учирч, 1 иргэний амь нас эрсдэж, 2 иргэний амь нас аюулгүй байдлыг хангаж, түймрийн аюулаас 65.0 сая төгрөгийн өмч хөрөнгө авран хамгаалсан байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг хэлнэ.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

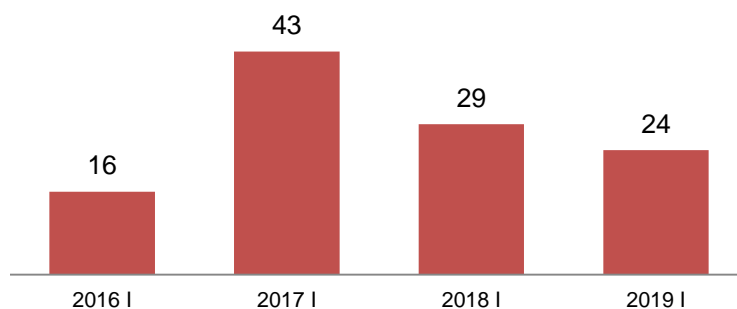

XII. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

12.1 Гэмт хэргийн статистик

Энэ оны 1 сард бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 24 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 5 (17.2 %)-аар буурчээ. Гэмт хэргийн улмаас 9 хүн гэмтэж, 25 иргэн хохирсон байна.

Зураг 12.1 Гэмт хэргийн гаралт, жил бүрийн эцэст

Мал хулгайлах гэмт хэрэг 2 дахин өсч, хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 25 хувь, иргэдийн өмчийн хулгай 71.4 хувиар буурчээ.

Гэмт хэргийг үйлдэгдсэн байдлаар нь авч үзвэл гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 4, согтуугаар үйлдэгдсэн 4, гудамж талбайд 7, гэр орон сууцанд 2 гэмт хэрэг гарсан байна.

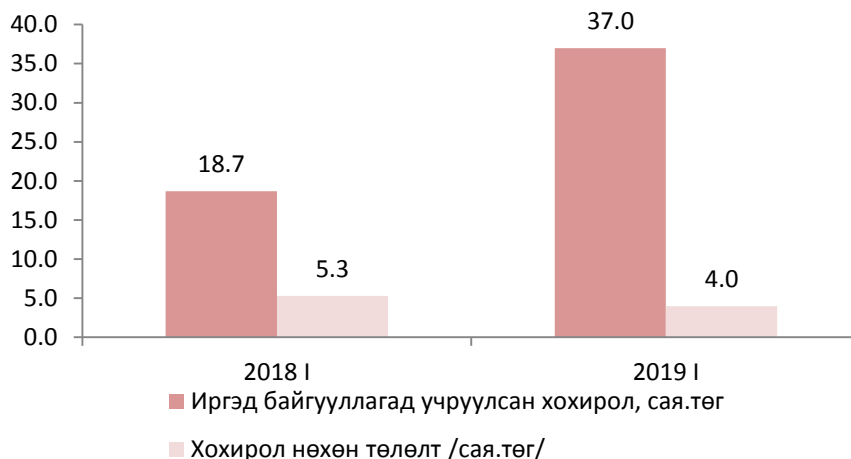
Зураг 12.2 Гэмт хэргийн гаралт, төрлөөр, тоо

Гэмт хэрэг үйлдсэн хүний тоо 9 болж, өмнөх оноос 6 хүнээр буурсан байна. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдлаар авч үзвэл 2 эмэгтэй оролцож, хүүхэд оролцсон хэрэг гараагүй байна.

Гэмт хэргийн улмаас 37.0 сая төгрөгийн хохирол учраад байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 18.3 (97.9 %) сая төгрөгөөр өсч, иргэд байгууллагад учруулсан нийт хохирлын 4.0 сая төгрөг буюу 10.9 хувийг нөхөн төлүүлжээ. Хэрэг бүртгэл, мөрдөн байцаалтын үед хөрөнгө битүүмжлээгүй байна.

Зураг 12.3 Хохирол, нөхөн төлөлт сая.төгрөг

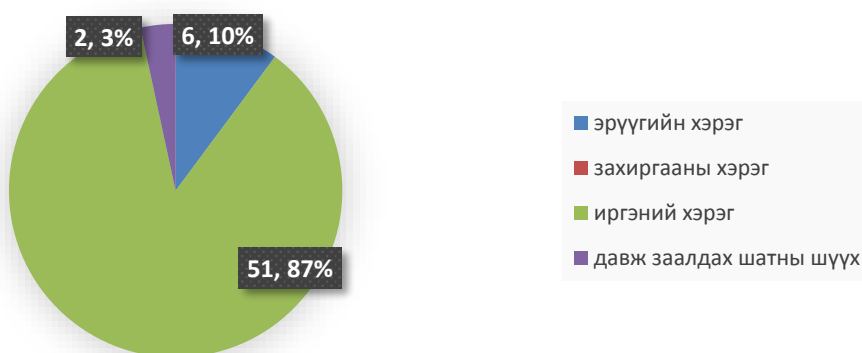

Энэ оны 1 сард нийт гэмт хэргийн дийлэнх нь Улаангом суманд үйлдэгдсэн бөгөөд нийт 10 тохиолдол гарч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 54.5 хувиар буурчээ. Аймгийн хэмжээнд нийт 837 зөрчил шийдвэрлэсэн нь өнгөрсөн оноос 281 (50.5 %) зөрчлөөр өссөн байна. Энэ оны 1 сард 12 хүн тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулж торгуулжээ.

12.2 Шүүхийн статистик

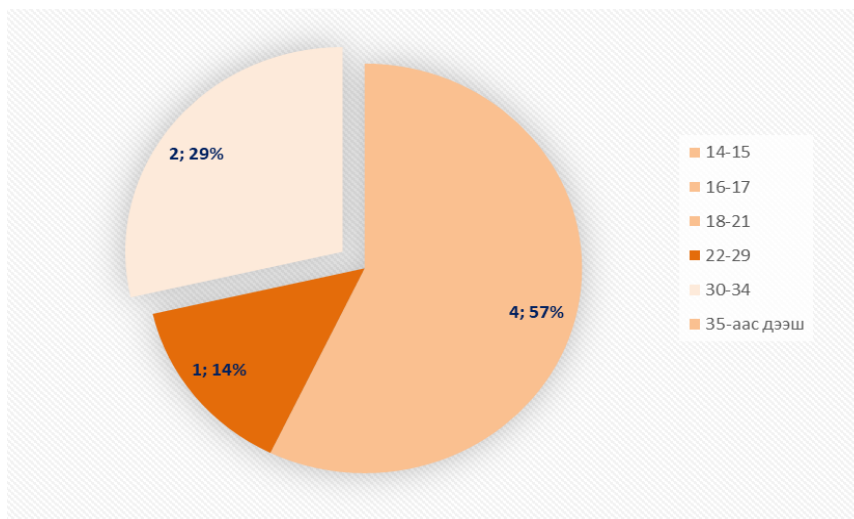
Аймгийн шүүхийн тамгийн газраас ирүүлсэн мэдээллээр, энэ оны 1 сард шүүхээр нийт 59 хэрэг шийдвэрлэжээ. Шүүхийн төрлөөр авч үзвэл эрүүгийн хэрэг 6, иргэний хэрэг 51, давж заалдах шатны шүүхээр 2 хэрэг тус тус шийдвэрлэсэн байна.

Зураг 12.4 Шүүхээр шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн тоо, шүүхийн төрлөөр

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн нийт 7 иргэн, үүнээс хорих ял шийтгүүлсэн 4 иргэн байна.

Зураг 12.5 Ял шийтгүүлсэн хүний тоо, насны бүлгээр

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ГЭМТ ХЭРЭГ

Гэмт хэрэг: Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг хэлнэ.

18, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18, түүнээс дээш насны хүн амын дундаж тоонд харьцуулж тооцно.

Гэмт хэргийн хохирогч: Гэмт хэргийн улмаас нэр төр, алдар хүнд, санаа сэтгэл, бие эрхтэн, эд хөрөнгийн талаар хохирол хүлээсэн этгээдийг ойлгоно /МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 42.1 дэх заалт/.

Учирсан хохирол: Гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эдийн болон эдийн бус хөрөнгийн эрхэд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Нөхөн төлбөр: Хохирлын нөхөн төлүүлэлт нь хүний эрх, эрх чөлөөний хир хэмжээ, учруулсан хор уршигт дүйцэхүйц байх ёстой бөгөөд хохирогчийн эрх, эрх чөлөө, хувийн байдал, гэр бүл, эд хөрөнгө, хөдөлмөр эрхлэлт, сургууль, боловсролын түвшинг аль болох өмнө нь байсан хэмжээнд сэргээн бүрдүүлэхийг ойлгоно.

Сэжигтэн: МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 35.1-д заасны дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч энэ хуулиар тогтоосон үндэслэл, журмын дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж, дор дурдсан этгээдийг сэжигтнээр тооцож, үндэслэл бүхий тогтоол гаргана уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдсэн дор нь барьсан; гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан; уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон; уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол.

Яллагдагч: МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 36.1-д заасны дагуу энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонгосон этгээдийг ойлгоно.

XIV. МӨНГӨ, БАНК

Монгол банкны эх үүсвэрээр 3.0 тэрбум төгрөг зузаатгалаар авч, 45.5 тэрбум төгрөг гүйлгээнд гаргаснаас 45.2 тэрбум төгрөгийг буюу гаргасан мөнгөний 99.3 хувийг эргүүлэн татсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зузаатгалаар авсан мөнгө 1.4 (84.7%) тэрбум төгрөгөөр, гүйлгээнд гаргасан мөнгө 6.5 (16.8%) тэрбум төгрөгөөр, гүйлгээнээс татсан мөнгө 5.8 (14.8%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 197.6 тэрбум төгрөгт хүрч, үүнээс хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл 2.3 тэрбум төгрөг болж ноднингийн мөн үеэс бүх зээлийн үлдэгдэл 24.5 (14.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн бол хугацаа хэтэрсэн зээл 2.8 (55.3%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

10.9 тэрбум төгрөгийн найдваргүй зээл байгаа нь нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 5.5 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.1 тэрбум төгрөгөөр буюу 61.3 хувиар өссөн байна.

Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн үлдэгдэл өмнөх 3 жилийн дунджаас 33 (20.1%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг 14.1 Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөг

Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 107.2 тэрбум төгрөг болсон байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 16.1 (17.7 %) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Сүүлийн 3 жилийн дунджаас иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 31.2 (41 %) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг 14.2 Хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөг

Арилжааны банкууд иргэд, аж ахуй нэгж нийт 8.5 мянган зээлдэгчдэд 36.2 тэрбум төгрөгийн зээлийг олгосон бөгөөд төрлөөр нь авч үзвэл лизингийн зээл 0.9 хувь, хадгаламж барьцаалсан зээл 14.9 хувь, малчны зээл 9.4 хувь, бизнесийн зээл 21.0 хувь, орон сууц, хашаа байшингийн зээл 4.4 хувь, цалингийн зээл 18.6 хувь, тэтгэврийн зээл 14.2 хувь, хэрэглээний зээл 1.2 хувь, төслийн зээл 4.6 хувь, хөрөнгө оруулалтын зээл 9.9 хувь, картын зээл 0.5 хувь, бусад зээл 0.2 хувь, оюутны сургалтын зээл 0.1 хувийг тус тус эзэлж байна. Нийт олгосон зээлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зээлдэгчдийн тоо 20.2 хувь, зээлийн хэмжээ 79.4 хувиар өссөн байна. Хадгаламжийн дундаж хүү 12.8 хувь, төгрөгийн зээлийн дундаж хүү 19.39 хувьтай байгаа бол 1 ам.доллартай харьцах ханш 2628.7 төгрөг байна.

XV ТӨРИЙН САНХҮҮ

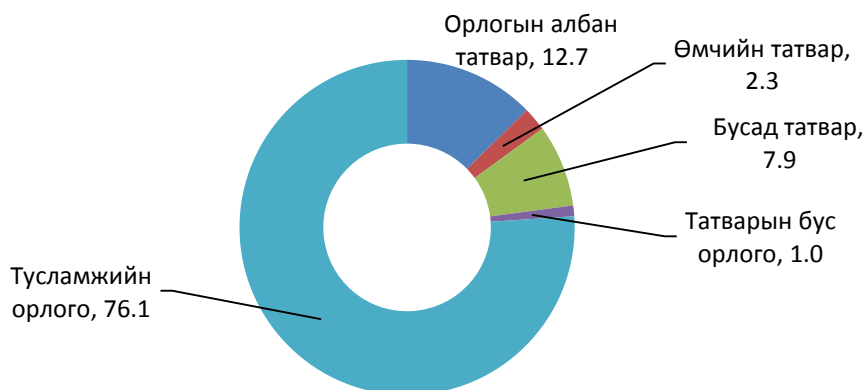
15.1 Орон нутгийн төсвийн орлого

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулан тооцсоноор 2019 оны энхий 1 дүгээр сард аймгийн төсөвт 2.6 тэрбум төгрөг оруулахаас 2.8 тэрбум төгрөгийн орлого орж төлөвлөгөөний биелэлт 105.5 хувьтай, 145.4 (5.5 %) сая төгрөгөөр биелүүллээ.

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулалгүйгээр аймаг өөрөө 648.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээс 927.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж төлөвлөгөөг 135.5 хувиар биелүүлж, 243.3 (35.5 %) сая төгрөгөөр давуулан биелүүллээ. Үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт 163.8 сая төгрөгийг татвар, орлогын хэлбэрээр төвлөрүүлэхээс 261.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 97.9 (59.8%) сая төгрөгөөр, аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор 520.5 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 655.9 сая төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 127.9 хувиар биелүүлж, 145.4 (27.9 %) сая төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүллээ. Ноднингийн мөн үетэй харьцуулахад аймгийн төвлөрүүлсэн нийт орлого 179.4 (24.0 %) сая төгрөгөөр их, үүнээс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 26.9 (11.5 %) сая төгрөгөөр, аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 145.4 (29.7 %) сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

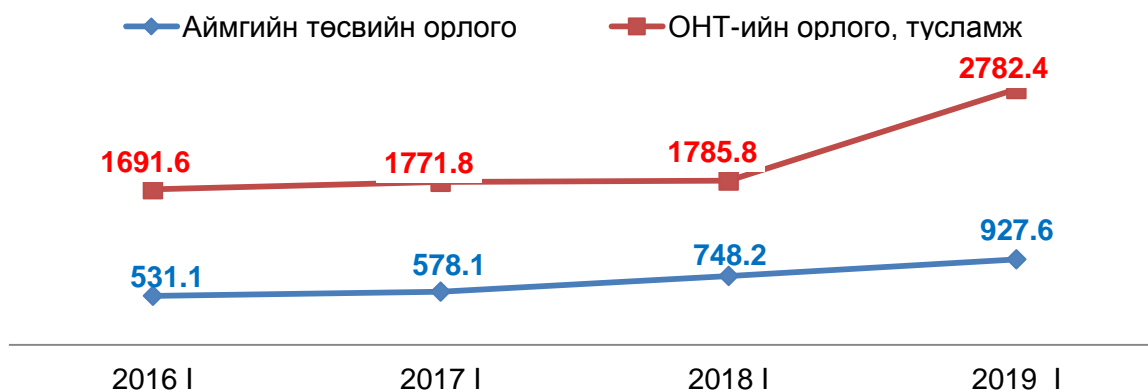
2019 оны 1 дүгээр сард улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогуудаас ААНБ-ын орлогын албан татварын төлөвлөгөө -4.4 (44.3 %) сая төгрөгөөр буурч, онцгой албан татвар өнгөрсөн жилийн түвшиндээ, нэмэгдсэн өртөгийн татвар 74.4 (53.9 %) сая төгрөгөөр, агаарын бохирдлын төлбөр 7.0 (9.7 дахин) сая төгрөгөөр тус тус давж биелэгдсэн байна.

Зураг 15.1 Төсвийн орлогын бүтэц, хувиар

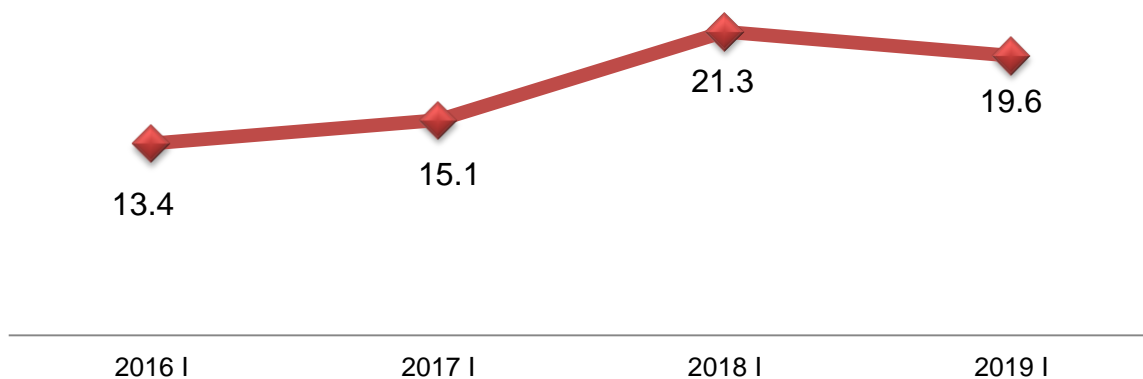
Аймгийн өөрөө бүрдүүлсэн орлого өнгөрсөн оны мөн үеэс 55.8 хувиар, өмнөх 3 жилийн дундажтай харьцуулахад 59.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 15.2 Төсвийн орлогын өсөлт бууралт, онуудаар, сая төгрөг

Аймгийн төсвийн нийт зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь 19.6 хувь болж өмнөх 3 жилийн дундаас 3.0 пунктээр өссөн байна.

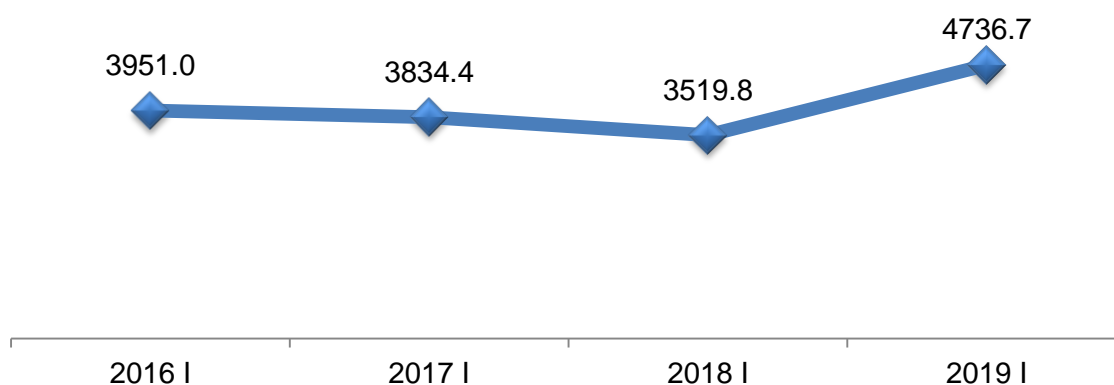
Зураг 15.3 Аймгийн төсвийн зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь

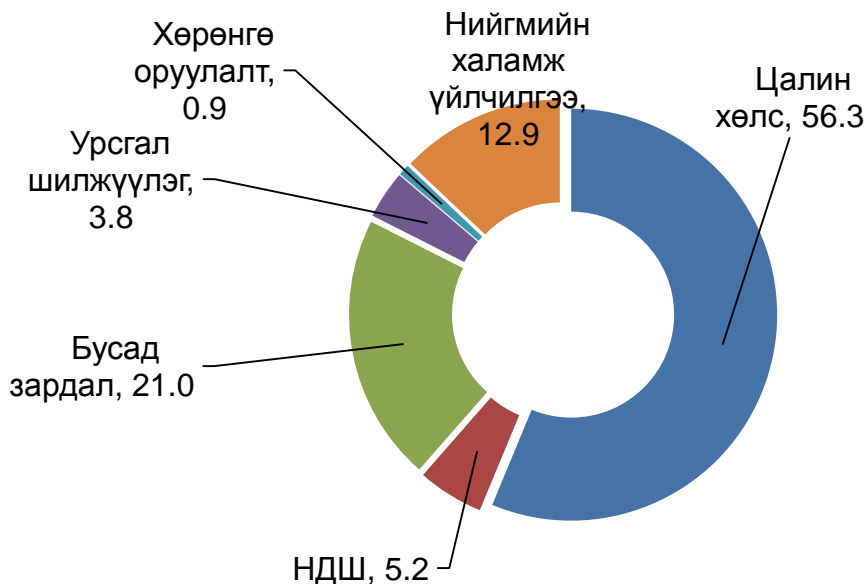
15.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Орон нутгийн төсвийн болон улсын төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 4.7 тэрбум төгрөгийн зардал гаргасан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 34.6 хувиар, өмнөх 3 жилийн дунджаас 25.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 15.4 Орон нутгийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

Зураг 15.5 Төсвийн зарлагын бүтэц, хувь

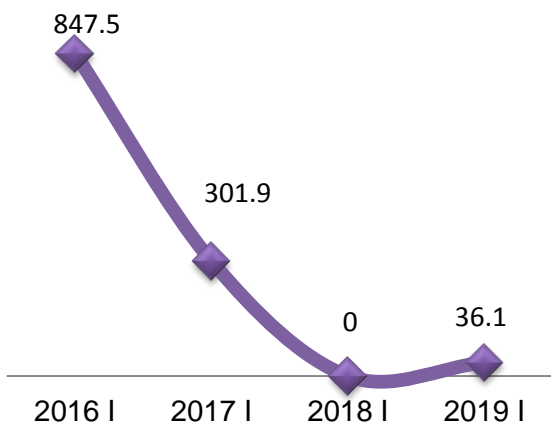
Төсвийн зардлын 35.0 хувийг төрийн үйлчилгээ, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанд, 56.2 хувийг боловсрол соёлын үйл ажиллагаанд, 7.7 хувийг эрүүл мэнд, амралт, спортын үйл ажиллагаанд, 0.5 хувийг барилга хот байгуулалтанд, 0.6 хувийг хүн амын хөгжил нийгмийн хамгаалалын үйл ажиллагаанд зориулан зарцуулсан байна.

ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ, АВЛАГА

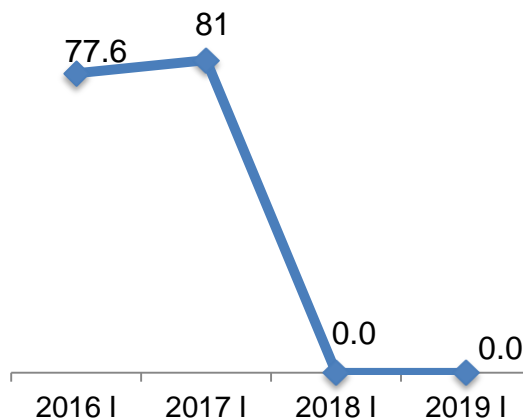
Улсын төсвийн болон орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 2019 оны 1 сард 36.1 мянган төгрөгийн өртэй гарсан байна.

Зураг 15.6 Төсөвт байгууллагуудын өглөг , авлага

Төсөвт байгууллагуудын өглөг жил бүрийн 1 сарын эцэст , сая.төгрөг

Төсөвт байгууллагуудын авлага жил бүрийн 1 сарын эцэст, сая.төгрөг

XVI. ГАДААД ХУДАЛДАА

Энэ оны 1 сарын байдлаар импорт 6171.1 мянган америк долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 4077.5 мянган америк доллараар буюу 2.9 дахин өссөн байна. Гол нэрээс дурдвал 10976.7 мянган киловатт цаг цахилгаан 4703.5 мянган америк доллар, 452.5 тонн авто бензин 310.8 мянган америк доллар, 1368.9 тонн түлш 1037.6 мянган америк доллар, 716 тонн хивэг 73.9 мянган америк доллар, 161.4 тонн овъёос 21.5 мянган америк доллараар, 6.1 тонн жимс жимсгэнэ 8.2 мянган америк доллараар тус тус импортоор оруулсан байна.

Зураг Нийт импорт,экспорт жил бүрийн эхний 1 сараар мян.ам.доллар

Өнгөрсөн оны мөн үеэс тахианы өндөгний импортын хэмжээ 10.8 мянган.ширхэг, авто бинзен 212.8 тонн, овъёос 65.4 тонн биет хэмжээгээр буурсан бол дизель түлш 164.4 тонн, жимс жимсгэнэ 5.7 тонн, хивэг 16 тонн-оор тус тус өссөн байна.

Энэ оны эхний 1 сарын байдлаар монгол гэр 1 ширхэгийг 0.98 мянган америк доллараар экспортолсон байна.

XVII. ҮНЭ

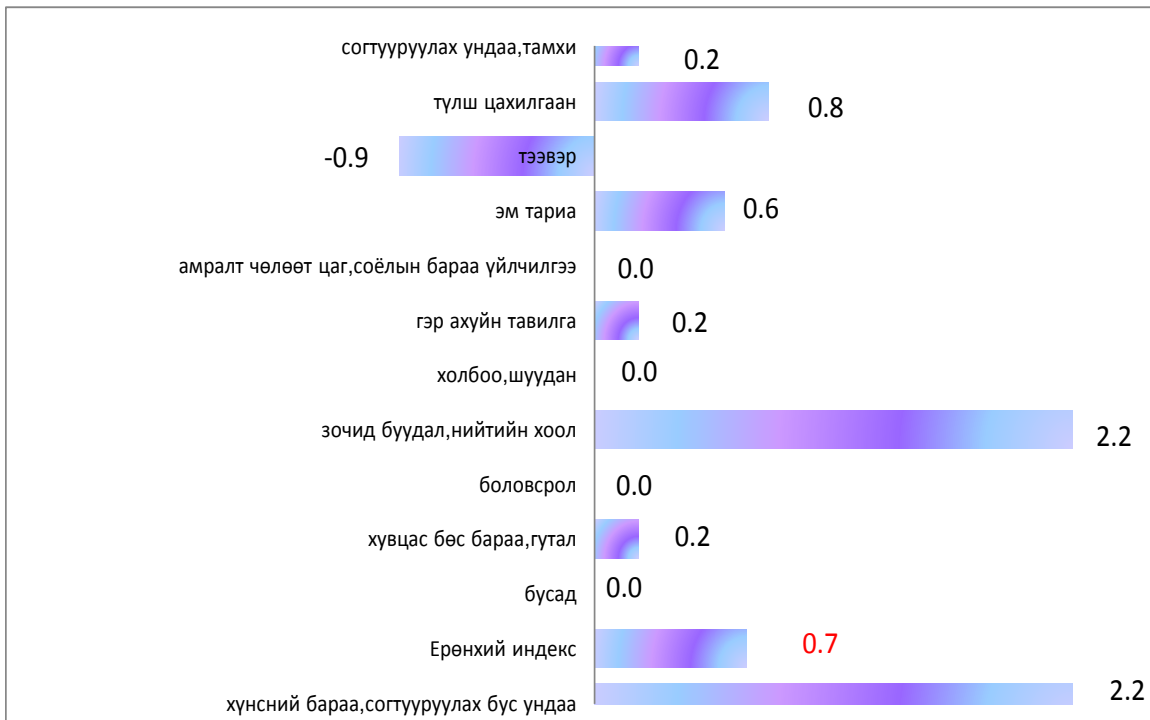
Сар бүрийн 15-21 ний байдлаар хүн амын өргөн хэрэглээний 12 бүлэг, сагсны 238 нэрийн барааны үнийн өөрчлөлтийг судалж сарын инфляци тооцож байдаг. Энэ оны 1-р сарын 15-21 нд судлагдаж буй өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тарифын ерөнхий индекс өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.2 хувь, оны эхнээс 0.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 17.1 Хэрэглээний барааны үнэ тарифын 1-р сарын индекс, хувь

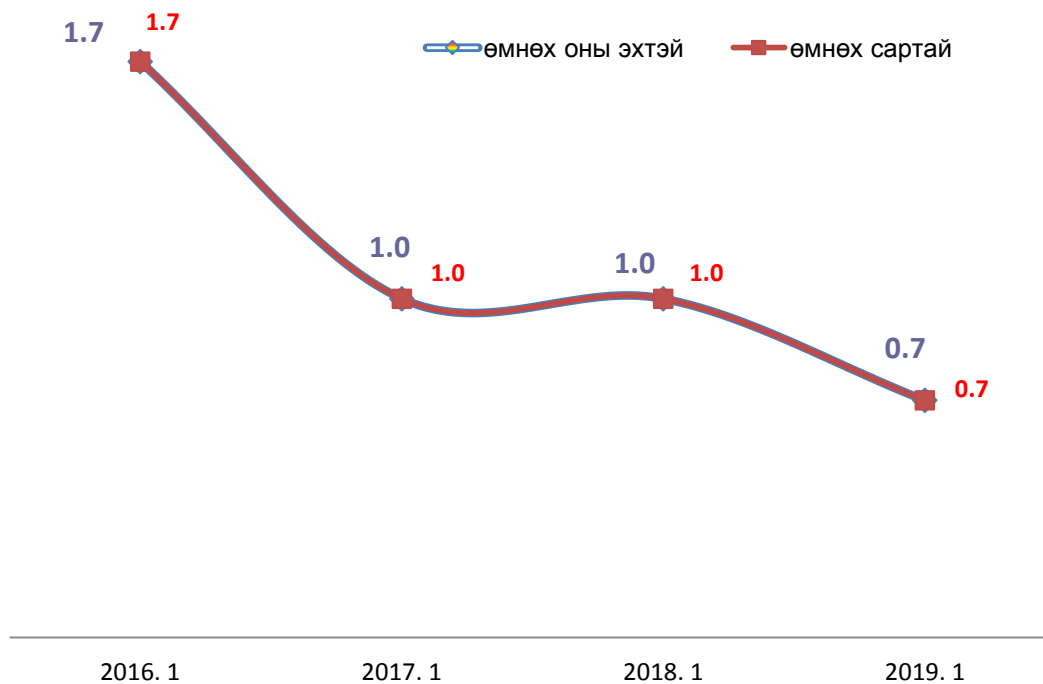
Бүлэг	2019.01/ 2018.01	2019.01/ 2018.12
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	106.2	100.7
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	112.7	102.2
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	106.8	100.2
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	104.7	100.2
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	99.0	100.8
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	101.8	100.2
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	109.8	100.6
07. ТЭЭВЭР	104.2	99.1
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	99.3	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.3	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	113.2	102.2
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.2	100.0

Өмнөх сараас Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа сагсны үнэ 2.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис 0.2 хувь, хувцас бөс бараа гутал 0.2 хувь, орон сууц ус цахилгаан хийн болон бусад түлш 0.8 хувь, гэр ахуйн тавилга гэр ахуйн бараа 0.2 хувь, эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээ 0.6 хувь, зочид буудал нийтийн хоол дот/байрны үйлчилгээ 2.2 хувиар тус тус өсөж тээвэр -0.9 хувь буурч холбооны хэрэгсэл шуудангын үйлчилгээ, амралт чөлөөт цаг соёлын бараа үйлчилгээ, боловсролын үйлчилгээ, бусад бараа үйлчилгээний салбаруудын индекс тогтвортой байлаа.

Зураг 17.1. Хэрэглээний үнийн индекс 1 сар, бүлгээр , хувь

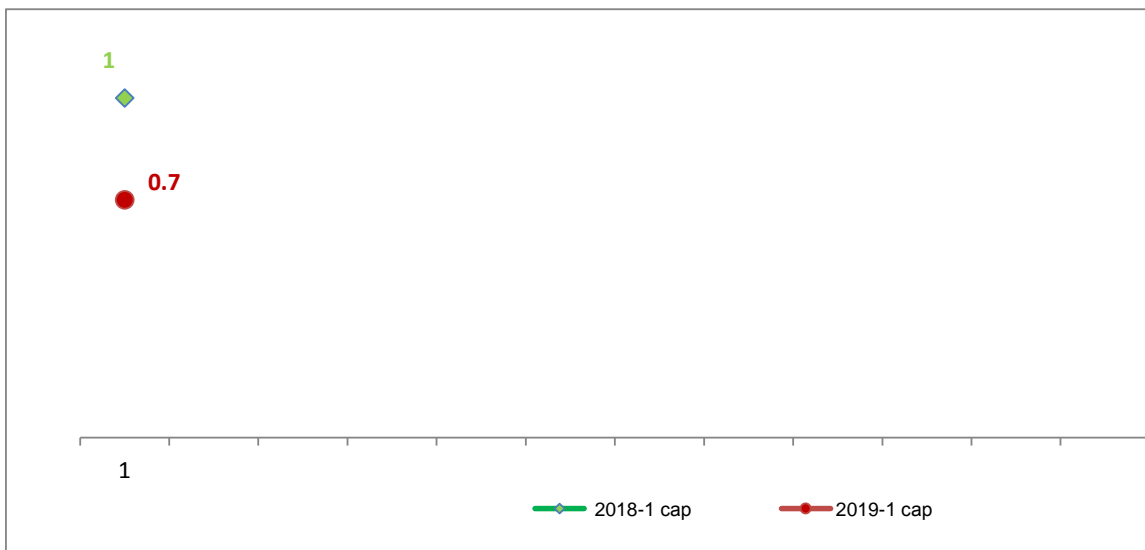

Зураг 17.2. Сүүлийн 4 жилийн индексийг өмнөх сар, оны эхтэй харьцуулсан индекс

Сүүлийн 4 жилийн 1-р сарыг: - оны эхтэй харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр нь 2016 оны 1-р сард буюу 1.7 хувь, оны эхтэй харьцуулсан хамгийн бага индексийн утга нь 2019 оны 1-р сард буюу 0.7 хувийн өсөлттэйгээр тооцогдож байна.

Зураг 17.3. Сарын инфляцийн түвшин

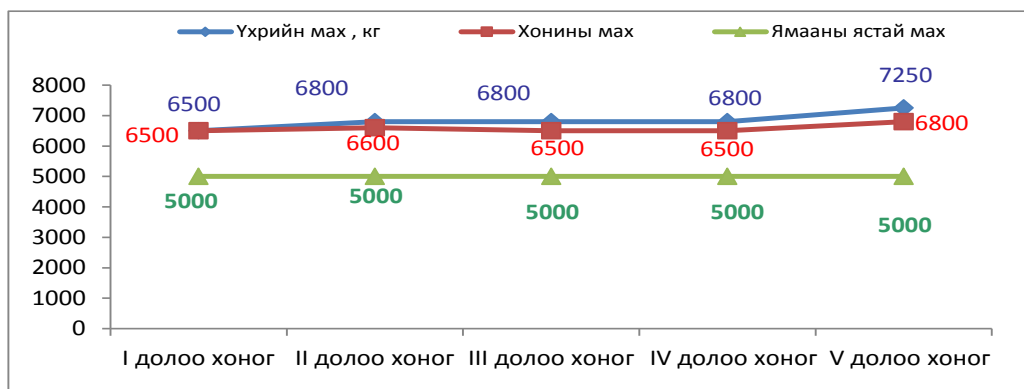

Өргөн хэрэглээний 11 бараа, бүтээгдэхүүний үнийг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр цуглуулж өөрчлөлтийг судалж байна. 2019 оны 1-р сард Улаангом хотын хүнсний зах, дэлгүүрт худалдаалагдаж байгаа хүнсний гол нэрийн барааны үнийг дүнгээр нь өмнөх 2018 оны 12 дугаар сарын дундаж үнэтэй харьцуулахад 4.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх сарын дундаж үнээс хонины мах 7.4 хувь, үхрийн мах 13.2 хувь, элсэн чихэр 0.3 хувь, цагаан будаа 0.8 хувь, шингэн сүү 6.4 хувь тус тус өссөн бол бензин, А-80, 1 литр -6.2 хувь, бензин, А-92, 1 литр -5.4 хувь, дизель түлш -2.1 хувиар буурч, 1-р гурилын үнэ тогтвортой байлаа.

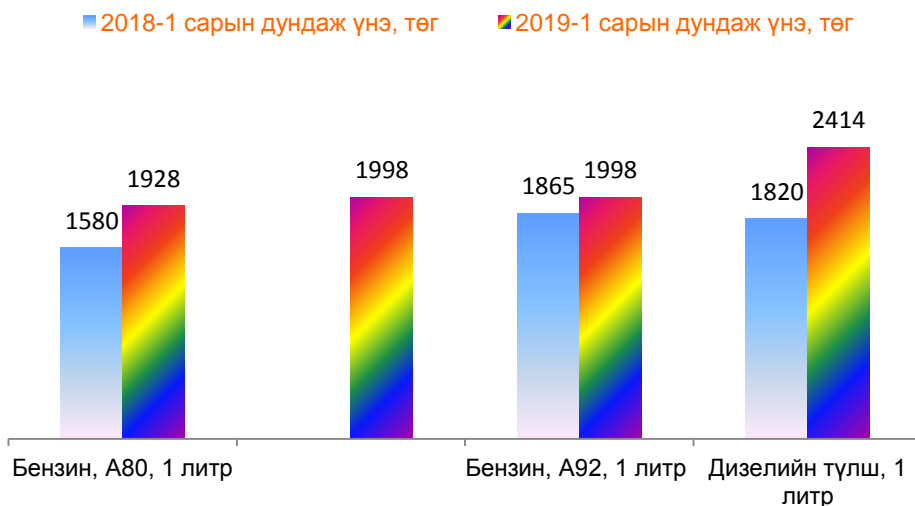
Махны дундаж үнэ:

ямааны махны үнэ тогтвортой байж хонь, үхэрийн махны дундаж үнэ нэмэгдэж өсөх хандлага ажиглагдлаа.

Зураг 17.4. Махны үнэ, долоо хоногоор, төрлөөр

1-р сард дунджаар 1 кг хонины мах 6580 төгрөг, үхрийн мах 6830 төгрөг, ямааны мах 5000 төгрөг, 1 л шингэн сүү 2500 төгрөг, элсэн чихэр 2407 төгрөг, цагаан будаа 2420 төгрөгийн дундаж үнэтэй байсан байна.

Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Малын зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2019 оны 1 дүгээр сард ат Зүүнговь суманд хамгийн их буюу 1.0 сая төгрөг, Өмнөговь суманд хамгийн бага буюу 700.0 мянган

төгрөг, соёолон үрээ Тэс суманд хамгийн их буюу 850.0 мянган төгрөг, Цагаанхайрхан, Хяргас суманд хамгийн бага буюу 500.0 мянган төгрөг, хязаалан шар Тэс суманд хамгийн их буюу 1.1 сая төгрөг, Цагаанхайрхан суманд хамгийн бага буюу 550.0 мянган төгрөгийн үнэтэй байна. Нас гүйцсэн эр хонины дундаж үнэ Өндөрхангай, Хяргас суманд хамгийн их буюу 130.0 мянган төгрөг, Малчин суманд хамгийн бага буюу 80.0 мянган төгрөг, нас гүйцсэн эр ямааны дундаж үнэ Зүүнговь суманд хамгийн их буюу 100.0 мянган төгрөг, Өлгий, Өмнөговь суманд хамгийн бага буюу 80.0 мянган төгрөг байна.

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2019 оны 1 дүгээр сард үхрийн 2 метрээс дээш урттай ширний дундаж үнэ 10.0 мянган төгрөг, адууны ширний дундаж үнэ 10.0 мянган төгрөг, хонины ноостой нэхийний дундаж үнэ 500 төгрөг, ямааны ноолууртай арьсны үнэ 36.0 мянган төгрөг байна.

Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2019 оны 1 дүгээр сард 1 тонн таваарын буудайн дундаж үнэ Баруунтуруун суманд 600.0 мянган төгрөг, 1 тонн овъёосны дундаж үнэ 650.0 мянган төгрөг байна.

Боодолтой өвсний дундаж үнэ Завхан, Түргэн суманд хамгийн их буюу 7.0 мянган төгрөг, Бөхмөрөн суманд хамгийн бага буюу 4.0 мянган төгрөг, 1 тонн задгай өвсний дундаж үнэ Ховд суманд 150.0 мянган төгрөг байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ҮНЭ

Аймгийн төвийн хүнсний зах дээр борлогдож байгаа хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдхүүн, ноос, ноолуур, арьс шир зэрэг зарим бүтээгдхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулав.

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал, эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

2015 оноос эхлэн хэрэглээний сагсны нэр төрлийг шинэчилж 238 нэр төрөл болгож 2015 оны 12-р сарын үнээр суурилан ХҮИ-ийг тооцож байна.

Инфляци: Үнэ өсч тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг хэлнэ. Инфляцийн түвшинг тооцохдоо дараах томъёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

I_t – Тайлант үеийн үнийн индекс
 I_0 – Суурь үеийн үнийн индекс

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жинг хэлнэ.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, Ласпейресийн үнийн индексийн томъёогоор тооцож байна. Үүнд:

$$I_p^t = \frac{\sum_{i=1}^n (p_i^t * q_i^0)}{\sum_{i=1}^n (p_i^0 * q_i^0)}$$

I_p^t - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – Суурь үе
 p_i^t – i барааны тайлант үеийн үнэ
 p_i^0 – i барааны суурь үеийн үнэ
 q_i^0 - i барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо

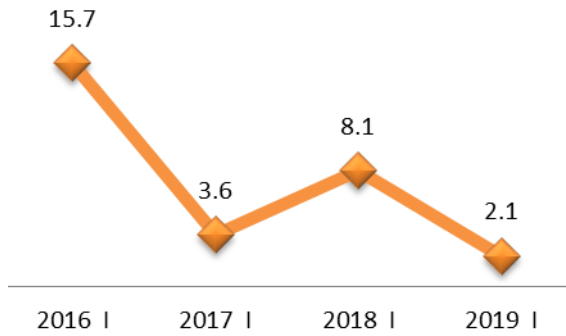

XVIII. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

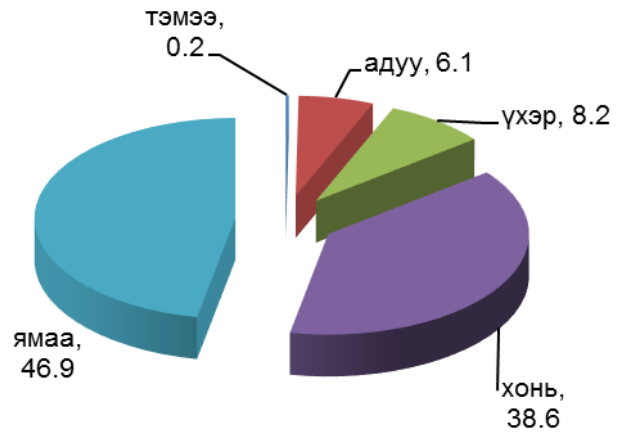
18.1 Малын тоо

Оны эхний малын 0.07 хувь буюу 2.1 мянган толгой мал хорогдсон нь өнгөрсөн оныхоос 3.8 дахин буюу 5.9 мянган толгойгоор буурсан байна.

Зураг XVIII.1.1 Том малын хорогдол,
мянган толгой

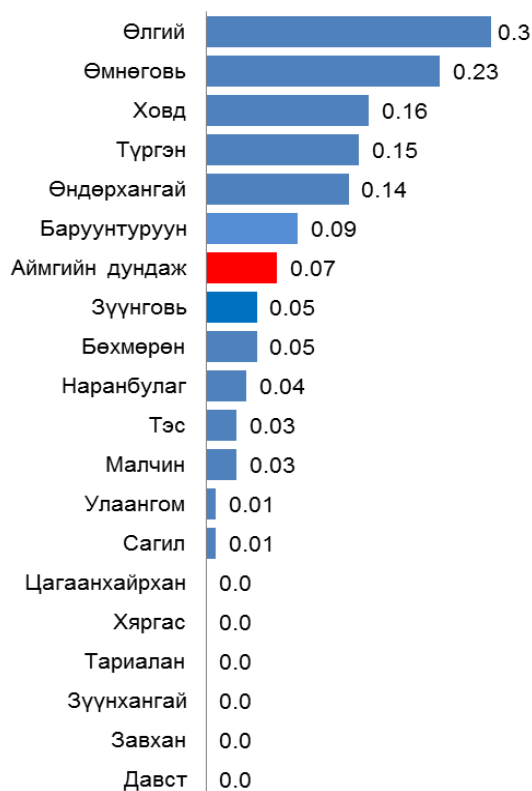

Зураг XVIII.1.2 Нийт хорогдолд эзлэх хувь

Нийт хорогдлын 46.9 хувийг ямаа, 38.6 хувийг хонь, 8.2 хувийг үхэр, 6.1 хувийг адуу, 0.2 хувийг тэмээний хорогдол эзэлж байна.

Зураг XVIII.1.3 Зүй бусаар хорогдсон мал оны эхний малд эзлэх хувь,
сумаар, 2019 оны 1 сарын байдлаар

Хорогдсон том мал оны эхний малд эзлэх хувийг сумдаар авч үзвэл : Өлгий, Өмнөговь, Ховд, Түргэн, Өндөрхангай, Баруунтуруун сумын 0.09 – 0.3 хувь хорогдсон нь аймгийн дунджаас 0.02 – 0.2 пунктээр илүү, Цагаанхайрхан, Хяргас, Тариалан, Зүүнхангай, Завхан, Давст суманд 1 дүгээр сарын байдлаар хорогдол гараагүй, бусад сумдын оны эхний малын 0.01 – 0.05 хувь хорогдсон нь малын хорогдол харьцангуй бага байна.

Өвчнөөр хорогдсон мал 39 болж, өмнөх оны мөн үеэс 126 (76.4%) толгойгоор буурчээ.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Аймгийн ИТХ-ын 2002 оны ээлжит 8-р хуралдаанаар баталсан бүсүүд:

Баруун бүс : Завхан, Наранбулаг, Өлгий, Өмнөговь, Тариалан, Ховд

Хойт бүс : Бөхмөрөн, Давст, Сагил, Түргэн

Зүүн бүс: Зүүнговь, Малчин, Тэс, Хяргас

Өмнөт бүс: Баруунтуруун, Зүүнхангай, Өндөрхангай, Цагаанхайрхан

Төвийн бүс : Улаангом хот

Том малын зүй бусаар хорогдол: Өвчнөөр (халдвартай, халдваргүй) болон гэнэтийн аюулаар (цас, зуд, үер, ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг) хорогдсон, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) улмаас хорогдсон малыг хамруулна.

Төллөлтийн хувь: Төллөсөн хээлтэгч малын тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулж тооцно.

Төл бойжилтын хувь: Бойжуулсан төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тариалсан талбай: Хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг хэлэх бөгөөд тухайн хугацаанд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

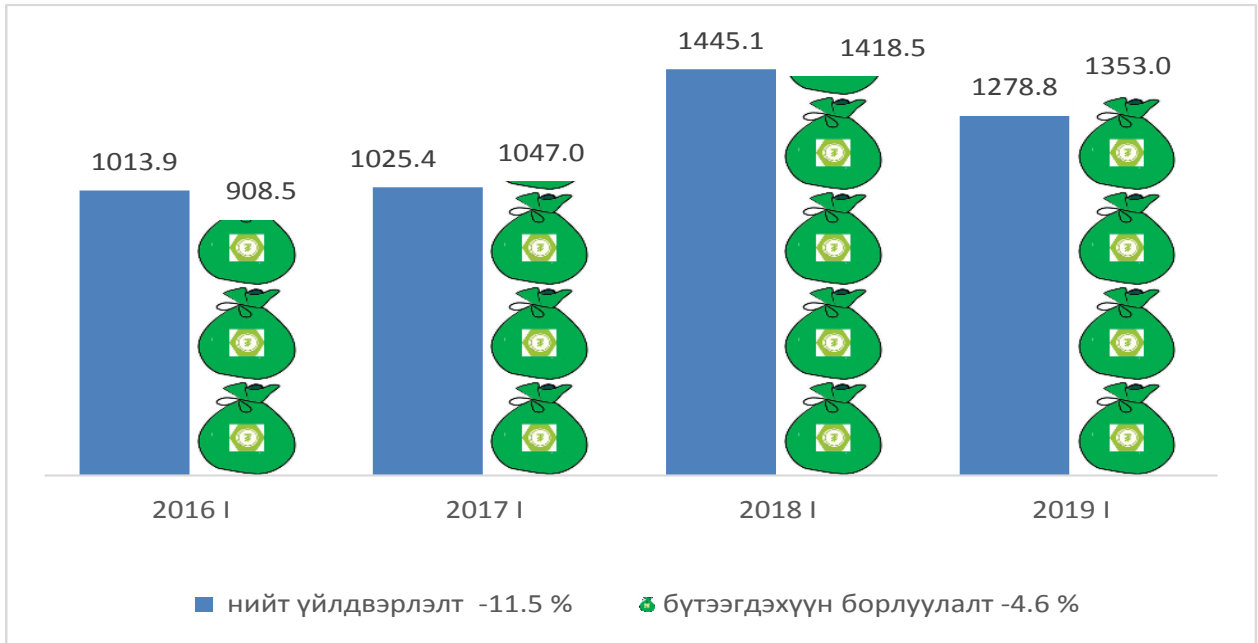

XIX АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн чиглэлээр 142 аж ахуйн нэгж мэдээнд хамрагдаж энэ оны 1-р сард 1278.8 сая төгрөгийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж 1353.0 сая

төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 11.5 хувиар, бүтээгдэхүүний борлуулалт 4.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг 19.1 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, борлуулалт, оны үнээр, тэрбум төгрөгөөр

Зураг 19.2 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл салбараар, оны үнээр, сая төгрөгөөр

Нийт үйлдвэрлэлтийн 67.7 хувийг дулаан түгээлт усан хангамж, 23.3 хувийг боловсруулах салбарын үйлдвэрлэл, 9.1 хувийг уул уурхайн олборлолт эзэлж байна.

Зураг 19.2 Аж үйлдвэрийн салбарын бүтэц, хувь

Аж үйлдвэрийн салбарын ажиллагсдын тоо 650 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 10.2 хувиар буурсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс боловсруулах үйлдвэрийн үйлдвэрлэлт 38.9 хувь, уул уурхайн олборлолт 37.5 хувиар тус тус буурч дулаан, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 8.4 хувь өссөн байна.

Энэ оны эхний 1 сард аж ахуйн нэгжүүд 40 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэснийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 2 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтээр буурч, өмнөх оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй 8 нэрийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс гол нэрийн бүтээгдэхүүнүүдээс чулуун нүүрс 15.7 хувь, өлөн гэдэс 88.9 хувь, дээд гурил 12.1 хувь, нарийн боов 6.1 хувь, хэрчсэн гурил 86.4 хувь, булгиар 43.3 хувь, гутал 24.8 хувь цэвэр усны үйлдвэрлэл 15.0 хувиудаар тус тус буурч дулаан үйлдвэрлэл 19.4 хувь, хиам 25 хувь, 1-р гурил 21.8 дахин их, хивэг 43.0 хувь, талх 52.5 хувь, хүүхдийн гутал 9.4 хувь, гэрийн модон эдлэлүүд 2.5 дахин их хэмжээгээр тус тус бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл өссөн байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

УВС АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ

СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА

П.ТУНГАЛАГ

2019 оны 01 дүгээр сарын 15

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

2019 оны эхний 1 сард

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	хэмжих нэгж	2015 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
Төрсөн хүүхдийн тоо	амьд төрөлт	182	175	134	153	134
Нас баралт	тоо	40	41	26	35	41
0- 5 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	4	7	0	3	5
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	3	6	0	3	3
Халдварт өвчний гаралт	тоо	51	117	44	109	50
10000 хүнд ноогдох халдварт өвчин	тоо	6.7	14.6	5.4	7.8	6.1
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	тоо	29	16	43	29	24
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо,сарын эцэст	хүн	1151	1120	1183	574	685
Аймгийн төсвийн орлого,оны үнээр	сая.төг	454.4	531.1	578.1	748.2	927.7
Төсвийн зарлага,оны үнээр	сая.төг	2778.9	3951.0	3834.4	3519.7	4736.7
Төсвийн өглөг	сая.төг	42.7	847.5	301.9	-	36.1
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эхнээс	хувь	101.0	100.1	101.3	101.0	100.7
Банкны зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	161.2	157.5	163.2	173.1	197.6
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	тэрбум.төг	1.4	3.6	6.5	5.2	2.3
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл оны үнээр	сая.төг	923.8	1013.9	1025.4	1445.1	1278.1
Үүнээс: Уул уурхай олборлох үйлдвэр Боловсруулах аж үйлдвэр дулаан түгээлт, усан хангамж	сая.төг	184.5	83.4	176.2	160.1	116.1
	сая.төг	283.7	151.9	159.8	486.8	297.5
	сая.төг	455.6	778.6	689.4	798.2	865.2
Том малын хорогдол бүгд	мян.тол	0.6	15.7	3.5	8.1	2.1

Сумдын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2019 оны эхний 1 сар

(сумдаар)

сумдын нэр	Татварын орлого	Төсвийн орлогын ТБ	АУ-ийн бүт.үйлд, оны үнээр	үүнээс хувийн салбарынх	НДС-ийн		Хорогдсон том мал	Гарсан гэмт хэрэг бүгд	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд	Үүнээс эмэгтэй
					орлого, сая.төг	ТБ %				
хэмжих нэгж	мян.төг	хувь	сая.төг	сая.төг	сая.төг	хувь	толгой	тоо	хүн	хүн
ДҮН	927.6	103.1	1278.8	929.6	975.5*	104.3	2098	24	685	366
Баруунтуруун	14.3	51.5	14.1	14.1	44.3	87.6	67	12	7	
Бөхмөрөн	14.9	116.1	-	-	13.4	105.5	69	6	4	
Давст	7.6	70.5	16.7	16.7	5.1	84.5	-	23	14	
Завхан	10.9	161.6	17.0	17.0	18.4	98.8	-	17	9	
Зүүнговь	8.0	67.7	0.3	0.3	30.0	95.4	62	41	21	
Зүүнхангай	7.0	45.8	26.4	26.4	19.4	106.8	-	22	11	
Малчин	8.9	88.8	58.6	58.6	20.8	90.7	43	2	5	
Наранбулаг	7.6	68.4	48.6	48.6	28.6	106.9	89	1	31	12
Өлгий	2.2	23.3	26.0	26.0	17.0	107.2	368	1	9	2
Өмнөговь	16.5	99.3	32.6	32.6	18.8	86.1	533	1	13	6
Өндөрхангай	10.4	86.3	0.7	0.7	34.4	92.5	275	2	9	4
Сагил	19.3	256.8	20.0	20.0	19.5	91.9	15	3	2	
Тариалан	8.2	60.1	154.5	154.5	13.2	93.1	-	23	16	
Түргэн	5.7	69.8	-	-	2.6	84.0	222	2	16	9
Тэс	10.9	65.8	-	-	7.7	86.5	70	2	10	5
Ховд	10.0	94.6	19.5	19.5	24.1	109.7	264	1	45	20
Хяргас	8.5	68.7	25.8	25.8	26.1	92.0	-	1	12	4
Цагаанхайрхан	8.6	86.8	16.5	16.5	21.1	105.2	-	1	22	12
Улаангом	748.1	162.3	801.6	452.5	611.0	110.0	21	10	350	203
2018 I	748.1	103.1	1445.1	1133.2	673.4	100.1	8071.0	43	574	406

Сумдын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, / үргэлжлэл /

(сумдаар)

сумдын нэр	Халдварт өвчний гаралт	10000 хүн амд	Нялхсын эндэгдэл	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	Осол гэмтлийн өвчлөл, хүн	хүн амын нас баралт
хэмжих нэгж	тоо	тоо	хүн	хүн	хүн	хүн	хүн	хүн
ДҮН	50	6.1	3	22.4	5	37.3	55	41
Баруунтуруун								1
Бөхмөрөн								
Давст	2	11.7						
Завхан							1	
Зүүнговь							3	3
Зүүнхангай								1
Малчин	2	8.0					2	1
Наранбулаг	1	2.3					3	
Өлгий	16	66.2					2	1
Өмнөговь	2	4.3					1	3
Өндөрхангай							3	3
Сагил								1
Тариалан	3	7.5					1	
Түргэн							1	
Тэс	1	1.9	2	666.7	2	666.7	1	3
Ховд								2
Хяргас	1	3.9						1
Цагаанхайрхан	1	4.9					1	
Улаангом	21		1	8.8	3	17.7	36	21
2018 I	109	13.4	3	19.6	3	19.6	40	35

Сумдын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, үргэлжлэл

(сумдаар)

сум	Хорогдсон том мал	Хураасан төмс	Хураасан хүнсний ногоо
хэмжих нэгж	толгой	тн	тн
ДҮН	2098	0.0	0.0
Баруунтуруун	67		
Бөхмөрөн	69		
Давст	-		
Завхан	-		
Зүүнговь	62		
Зүүнхангай	-		
Малчин	43		
Наранбулаг	89		
Өлгий	368		
Өмнөговь	533		
Өндөрхангай	275		
Сагил	15		
Тариалан	-		
Түргэн	222		
Тэс	70		
Ховд	264		
Хяргас	-		
Цагаанхайрхан	-		
Улаангом	21		
2018 I	8071.0		

Бүлэг 4. Хөдөлмөр

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, 2019 оны 1 сарын байдлаар

		2016 I		2017 I		2018 I		2019 I	
		Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Өмнөх сарын эцэст байсан ажилгүйчүүд		1163	569	981	533	777	386	596	318
Тайлант сарын эцэст байгаа ажилгүйчүүд		1120	586	1183	663	574	258	685	366
Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилгүйчүүд		16	7	13	6	4	3	12	7
Насны бүлгээр	15-24	262	156	304	192	129	64	93	50
	25-34	404	220	394	238	193	100	273	165
	35-44	258	151	276	145	134	64	166	86
	45-54	166	58	181	82	95	30	126	59
	55-59	24	1	19	4	22	0	24	6
	60+	6	0	9	2	1	0	3	0
Оны эхэнд байсан ажилгүйчүүд		1120	586	981	533	777	386	596	318
Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүйчүүд		258	177	387	220	129	61	157	81
Шинээр тухайн сард бүртгүүлсэн ажилгүйчүүд		258	177	387	220	129	61	157	81
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс ажилд орсон ажилгүйчүүд		43	30	25	15	2	1	20	10
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс тухайн сард ажилд орсон иргэд		43	30	25	15	2	1	20	10
2018 онд ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан иргэд		258	100	185	90	332	189	68	33
Ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс тухайн сард хасагдсан иргэд		258	100	185	90	332	189	68	33

АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, боловсролоор

	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
Ажилгүйчүүд бүгд	1120	1183	574	685
- дээд	255	262	142	172
- тусгай дунд	24	24	18	17
- мэргэжлийн анхан шатны	102	100	76	60
- бүрэн дунд	489	534	226	295
- бүрэн бус дунд	134	111	57	72
- бага	45	40	21	36
- боловсролгүй	71	112	34	33
Насанд хүрсэн 10.0 мян хүнд	231	244	113	134

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, салбараар, хүйсээр, 2019 оны 1 сарын байдлаар

/зуучлагдан/

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	2018 I хувь
Бүгд	2	1	12	7	4	1	38	18	950.0
ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	2	1					1		
Боловсруулах үйлдвэрлэл			6	2			18	7	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт							1		
Барилга									
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ							1	1	
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа							3	1	
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал							3	2	
Боловсрол					3	1	2	1	66.7
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа							1	1	
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам					1				
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа							8	5	

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, ажил, мэргэжил, хүйсээр, 2019 оны 1 сарын байдлаар

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	2018 I
										хувь
	Бүгд	2	1	12	7	4	1	38	18	950.0
1	Менеджер	-	-	1	0					
2	Мэргэжилтэн	-	-	5	5			3	3	
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	-	-	2	2			3	3	
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	-	-	-	-			5	3	
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	-	-	-	-					
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	-	-	-	-					
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	-	-	2	-	4	1	24	9	600.0
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч	1	1	-	-			2		
9	Энгийн ажил мэргэжил	-	-	2	-			1		
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	1	-							

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2019 оны 1 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд			2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
			Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Хувь
Бүгд			2	1	12	7	4	1	2	2	50.0
Насны бүлгээр	15-24		-	-	1	-					
	25-34		2	1	6	5	2	1	1	1	50.0
	35-44		-	-	-	-	1		1	1	100.0
	45-59		-	-	4	1	1				
	60+		-	-	1	1					
Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	-	-			4	1	2	2	50.0
		Өмчийн оролцоотой	-	-							
		Төрийн хамтарсан	-	-							
	Орон нутгийн	Өмчийн	-	-	-	-					
		Өмчийн оролцоотой	-	-	-	-					
		Орон нутгийн хамтарсан	-	-	-	-	-	-			
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	-	-	12	7					
		Хувийн хамтарсан	-	-							
		Хувийн гадаад улсын	2	1							

Сумын нэрс	Ажлын шинэ байранд орсон иргэд							
	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст					4	1		
Завхан								
Зүүнговь			7	3				
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг								
Өлгий								
Өмнөговь								
Өндөрхангай								
Сагил								
Тариалан							2	2
Түргэн								
Тэс								
Ховд								
Хяргас								
Цагаанхайрхан								
Улаангом	2	1	5	0				
Дүн	2	1	12	3	4	1	2	2

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, салбараар, давхардсан тоогоор 2019 он 1 сар

/захиалга/

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	2018 I Хувь
	Бүгд	47	100.0	87	100.0	2	100.0	73	100.0	3650.0
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	6	12.8					1	1.4	
2	Уул уурхай олборлолт	3	6.4							
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	16	34.0	10	11.5			4	5.5	
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	-	-					1	1.4	
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	-	-							
6	Барилга	-	-							
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	1	2.1					3	4.1	
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	-	-							
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	-	-							
10	Мэдээлэл, холбоо	-	-							
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	-	-					1	1.4	
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-							
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-							
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	-	-	18	20.7			3	4.1	
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	2	4.3	21	24.1			3	4.1	
16	Боловсрол	-	-	3	3.4			4	5.5	
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	2	4.3					6	8.2	
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	3	6.4	2	2.3					
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	14	29.8	33	37.9			47	64.4	
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	-	-			2	100.0			
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-							

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, ажил мэргэжлийн ангилалаар,

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	/ажлын байрны захиалга/								
		2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	2018 I Хувь
	Бүгд	47	100.0	12	100.0	2	100.0	73	100.0	3650.0
1	Менежер	2	4.3	1	8.3	2	100.0			
2	Мэргэжилтэн	7	14.9	5	41.7			11	15.1	
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	2	4.3	2	16.7			11	15.1	
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	-	-					6	8.2	
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	13	27.7					4	5.5	
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	4	8.5							
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	12	25.5	2	16.7			36	49.3	
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	2	4.3					3	4.1	
9	Энгийн ажил мэргэжил	5	10.6	2	16.7			2	2.7	
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил									

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, 2019 он 1 сар

Хэлбэр	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	2018 I Хувь
	Бүгд	47	100.0	12	100.0	2	100.0	73	100.0
Төрийн	5	10.6					17	23.3	
Өмчийн									
Өмчийн оролцоотой									
Төрийн хамтарсан								0.0	
Орон нутгийн									
Өмчийн оролцоотой									
Орон нутгийн хамтарсан									
Хувийн	42	89.4	12	100.0	2	100.0	55	75.3	2750.0
Монгол Улсын иргэний									
Хувийн хамтарсан							1	1.4	
Хувийн гадаад улсын									
Хувьцаат компани							1	1.4	
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	30	63.8	12	100.0	2	100.0	49	67.1	2450.0
Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл									
Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл									
Хоршоо	1	2.1					1		
Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар									0.0
Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар									
Төсөвт байгууллага	4	8.5					17	23.3	
Төрийн бус байгууллага								0.0	
Бусад	12	25.5					5	6.8	
Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээн	47	100.0	12	100.0	2	100.0	73	98.6	3650.0

Бүлэг 6 . Нийгмийн даатгал, халамж

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ

1	Үзүүлэлт	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	харьцуулсан хувь
	Тэтгэврийн орлогын төлөвлөгөө	543.2	566.9	691.7	779.5	112.7
	Тэтгэврийн Гүйцэтгэл	563.8	579.4	550.9	798.2	144.9
1	даатгалын Төлөвлөгөөний биелэлт	103.8	102.2	79.6	102.4	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	2650.2	3023.9	3178.9	3540.2	111.4
	Олгосон тэтгэвэр	2590.7	2947.6	3050.4	3591.1	117.7
	ЭМД-ын орлогын төлөвлөгөө	332.7	382.3	-	-	
	Э.М-ийн Гүйцэтгэл	185.9	201.1	193.0	243.1	126.0
2	даатгалын Төлөвлөгөөний биелэлт	55.9	52.6	-	-	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	265.1	368.0	-	-	
	Олгосон тэтгэвэр	162.8	0.0	62.1	374.2	602.6
	Тэтгэмжийн орлогын төлөвлөгөө	62.7	69.9	75.8	83.4	110.0
	Тэтгэмжийн Гүйцэтгэл	63.3	64.6	61.3	88.9	145.0
3	даатгалын Төлөвлөгөөний биелэлт	101.0	92.5	80.8	106.6	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	145.1	162.8	159.7	197.1	123.4
	Олгосон тэтгэвэр	97.3	89.5	106.1	147.6	139.1
	ҮОМШӨ-ий орлогын төлөвлөгөө	45.8	39.4	43.3	57.5	132.8
	ҮОМШӨ Гүйцэтгэл	48.1	50.1	48.9	71.1	145.4
4	даатгал Төлөвлөгөөний биелэлт	105.0	127.1	112.9	123.7	-
	Олговол зохих тэтгэвэр	16.3	43.4	45.5	121.6	267.3
	Олгосон тэтгэвэр	7.8	7.3	6.5	7.1	109.2
	Ажилгүй- Ажилгүйдлын орлого төлөвлөгөө	13.7	14.8	14.9	15.0	100.7
	лийн Гүйцэтгэл	14.0	13.4	12.3	17.4	141.5
5	даатгалын Төлөвлөгөөний биелэлт	102.2	90.1	82.6	116.0	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	21.5	27.8	47.4	40.8	86.1
	Олгосон тэтгэвэр	20.6	65.5	31.3	42.1	134.5
6	Шимтгэлийн орлогын дүн	875.1	908.6	866.4	1218.7	140.7
7	Шимтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт	87.7	84.7	-	104.3	-
8	НДС-ын зарлагын дүн	2879.2	3109.9	3256.4	4162.1	127.8
9	Авлага бүгд	336.6	411.4	619.9	783.1	126.3
	Үүнээс төсөвт байгууллага	66.6	86.7	122.0	146.2	119.8

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ, сая.төг

Үзүүлэлт	2018 I		2019 I	
	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
Халамжийн сангийн орлого бүгд		1401.9		2902.3
Халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	14170	864.3	25270	2313.6
үүнээс:				
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	1553	131.5	10480	1272.8
Алдарт эхийн одонгийн тусламж			7753	1048.4
Насны хишиг	1534	128.2	2703	221.6
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	19	3.3	24	2.8
Орон нутгийн халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	12617	732.8	14790	1040.9
Халамжийн тэтгэвэр	1549	218.6	1683	373.5
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1665	104.3	1971	243.4
Ахмад настан, ХБИ-дэд олгосон хөнгөлөлт	436	60.7	550	66.9
Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж	404	58.2	384	77.6
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	656	25.0	483	18.1
ОНОТХУ, бусад	41	50.8	0	0.0
Цалинтай ээж	3190	158.6	3843	189.7
өрх толгойлсон эцэг, эх			0	0.0
Хүнс тэжээлийн тусламж	4676	56.6	5876	71.7
14170	12617	732.8	25270	
Асрамжийн үйл ажиллагаа	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
АХУТ-д асруулагч бүгд	17	10.2	17	8.2
Үүнээс: Эмэгтэй	11	8.2	11	6.1
Хүүхэд	1	1.3	0	0.0
Хүнсний цахим эрхийн бичгийн үйлчилгээ /сая төг/	хамрагд- сан өрх	хамрагд- сан хүн	санхүүжилт Iсар Iсар	
Улаангом	1103	5876	71.7	71.7

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР,
сая.төг

Сумын нэрс	2018 I		2019 I		$\frac{2019 I}{2018 I} * 100\%$	
	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр сая.төг	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр сая.төг	Тэтгэвэр	Олгосон
					авагчдын өсөлт бууралтын хувь	тэтгэвэрийн өсөлт бууралтын хувь
Дүн	10824	35619.7	11401	3591.0	105.3	10.1
Баруунтуруун	438	124.5	435	138.1	99.3	110.9
Бөхмөрөн	313	80.5	324	95.7	103.5	118.9
Давст	221	59.8	231	69.4	104.5	116.1
Завхан	231	61.0	255	74.9	110.4	122.8
Зүүнговь	356	95.6	379	112.1	106.5	117.3
Зүүнхангай	308	82.4	318	95.6	103.2	116.0
Малчин	312	86.2	331	104.2	106.1	120.9
Наранбулаг	482	125.6	518	153.3	107.5	122.1
Өлгий	276	74.2	302	88.7	109.4	119.5
Өмнөговь	473	124.2	513	150.1	108.5	120.9
Өндөрхангай	405	107.0	425	125.0	104.9	116.8
Сагил	250	68.8	267	81.2	106.8	118.0
Тариалан	417	110.8	455	138.9	109.1	125.4
Түргэн	288	77.8	289	87.5	100.3	112.5
Тэс	597	158.6	642	194.8	107.5	122.8
Ховд	288	75.9	317	90.8	110.1	119.6
Хяргас	260	72.2	273	84.3	105.0	116.8
Цагаанхайрхан	294	78.8	304	90.6	103.4	115.0
Улаангом	4617	1386.5	4823	1615.8	104.5	116.5

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН
ТЭТГЭМЖ, сая.төг

Сумын нэрс	2018 I		2019 I		2019 I *100% 2018 I	
	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж сая.төг	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж сая.төг	Тэтгэмж авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэмжийн өсөлт бууралтын хувь
Дүн	2937	1796.7	249	147.6	8.5	8.2
Баруунтуруун	8	3.5	9	5.0	112.5	142.9
Бөхмөрөн	1	0.1	4	3.3	400.0	5500.0
Давст	1	1.0	3	0.4	300.0	40.0
Завхан	6	2.9	8	1.6	133.3	55.2
Зүүнговь	5	0.6	8	3.8	160.0	633.3
Зүүнхангай	6	1.8	7	3.9	116.7	216.7
Малчин	2	1.0	4	3.8	200.0	380.0
Наранбулаг	13	6.7	6	4.0	46.2	59.7
Өлгий	9	2.0	9	4.9	100.0	245.0
Өмнөговь	15	5.7	5	4.9	33.3	86.0
Өндөрхангай	3	2.8	12	8.2	400.0	292.9
Сагил	3	2.4	3	3.1	100.0	129.2
Тариалан	9	4.0	19	3.3	211.1	82.5
Түргэн	5	2.5	6	0.9	120.0	36.0
Тэс	14	8.0	6	8.6	42.9	107.5
Ховд	1	1.0	10	3.7	1000.0	370.0
Хяргас	3	2.1	1	0.1	33.3	4.8
Цагаанхайрхан	5	3.9	6	3.5	120.0	89.7
Улаангом	62	54.1	123	80.6	198.4	149.0

Бүлэг 8 Эрүүл мэнд

ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТОО

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2019 I*100 2018 I
Төрсөн эхийн тоо	тоо	173	133	152	133	87.5
үүнээс: гэртээ	тоо	3	1	0	0	
Амьд төрсөн хүүхэд	тоо	175	134	153	134	87.6
Амьгүй төрсөн хүүхэд	тоо	0	1	2	0	0.0
	тоо	7	0	3	5	166.7
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөнд	40	0.0	19.6	37.3	190.3
үүнээс: нялхсын эндэгдэл	тоо	6	0	3	3	100.0
	1000 амьд төрөлтөнд	34.3	0	19.6	22.4	114.3
	тоо	0	1	0	0	
Эхийн эндэгдэл	100000 амьд төрөлтөнд	0	746.3	0	0.0	
	тоо	41	26	35	41	117.1
Нийт нас баралт	1000 хүнд	0.5	0.3	0.4	0.5	119.0
	тоо	9	2	7	9	128.6
үүнээс: эмнэлэгт	эзлэх хувь	22.0	7.7	20.0	22.0	109.8
	тоо	3	2	3	2	66.7
Хоног болоогүй нас баралт	эзлэх хувь	33.3	100.0	42.9	22.2	51.7
	өвчлөл	10	6	9	9	100.0
Хорт хавдрын	нас баралт	18	9	16	12	75.0
	өвчлөл	49	90	78	55	70.5
Осол гэмтлийн	нас баралт	0	4	1	5	500.0

ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, өвчний нэрээр

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2019 I*100 2018 I
Нийт халдварт өвчин	тоо	117	44	109	50	45.9
	10000 хүн амд	14.55	5.41	13.2	6.1	46.2
Гепатит	тоо	1	1	2	1	50.0
	10000 хүн амд	0.12	0.12	0.2	0.1	50.0
Мэнэн	тоо	0	0	0	1	
	10000 хүн амд	0	0	0	0.1	
Сүрьеэ	тоо	8	2	4	2	50.0
	10000 хүн амд	1	0.25	0.5	0.2	50.0
Хамуу	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	
Хүйтэн	тоо	14	9	11	10	90.9
	10000 хүн амд	1.74	1.11	1.3	1.2	91.0
Тэмбүү	тоо	4	11	21	6	28.6
	10000 хүн амд	0.5	1.35	2.5	0.7	28.7
Бруцеллөз	тоо	0	4	0	0	
	10000 хүн амд	0	0.49	0.0	0.0	
Улаан бурхан	тоо	88	0	0	0	
	10000 хүн амд	10.95	0	0.00	0.0	
Гахайн хавдар	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	
Трихоманиаз	тоо	2	5	6	4	66.7
	10000 хүн амд	0.25	0.61	0.7	0.5	65.8
Цусан суулга	тоо	0	5	3	5	166.7
	10000 хүн амд	0	0.61	0.4	0.6	169.4
Салхинцэцэг	тоо	0	7	62	21	33.9
	10000 хүн амд	0	0.86	7.5	2.5	33.8
Гар хөл амын өвчин	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	
Боом	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	0	
Сальмонёллөз	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	0.0	
Ёлом	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	
Бусад	тоо	0	0	0	0	
	1000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	

НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 1 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхсын эндэгдэл			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
Дүн	6	0	3	3	34.3	0.0	19.6	22.4
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан								
Зүүнговь								
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг								
Өлгий			1				1000.0	
Өмнөговь								
Өндөрхангай								
Сагил	1				1000.0			
Тариалан								
Түргэн								
Тэс				2				666.7
Ховд								
Хяргас								
Цагаанхайрхан								
Улаангом	5		2	1	34.7		15.7	8.8

5 ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 5 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох эндэгдэл			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
Дүн	7	0	3	5	40.0	0.0	19.6	37.3
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан								
Зүүнговь								
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг								
Өлгий			1				1000.0	
Өмнөговь								
Өндөрхангай								
Сагил	1				1000.0			
Тариалан								
Түргэн								
Тэс				2				666.7
Ховд								
Хяргас								
Цагаанхайрхан								
Улаангом	6		2	3	41.7		15.7	17.7

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, 2019 I, сумдаар

сумдын нэр	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид бүгд	үүнээс					
		Вируст гепатит	Сүрьеэ	Салхинцэ цэг	хүйтэн	Тэмбүү	Трихоман иаз
Дүн	50	1	2	0	10	6	4
Баруунтуруун							
Бөхмөрөн							
Давст	2				1		
Завхан							
Зүүнговь							
Зүүнхангай							
Малчин	2				1		1
Наранбулаг	1					1	
Өлгий	16						
Өмнөговь	2				1		
Өндөрхангай							
Сагил							
Тариалан	3				1		
Түргэн							
Тэс	1						
Ховд							
Хяргас	1		1				
Цагаанхайрхан	1					1	
Улаангом	21	1	1		6	4	3

ЭМЧЛҮҮЛСЭН БОЛОН НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сумд	Эмчлүүлсэн хүний тоо			Нас барсан хүний тоо			Үүнээс: эмнэлэгт нас барсан хүний тоо		
	2018 I	2019 I	$\frac{2019 I * 100}{2018 I}$	2018 I	2019 I	$\frac{2019 I * 100}{2018 I}$	2018 I	2019 I	$\frac{2019 I * 100}{2018 I}$
Дүн	2049	2049	100.0	35	41	117.1	7	9	128.6
Баруунтуруун	45	52	115.6						
Бөхмөрөн	65	58	89.2		1				
Давст	46	32	69.6						
Завхан	34	52	152.9	3			1		0.0
Зүүнговь	35	43	122.9	1	3	300.0			
Зүүнхангай	45	46	102.2	1	1	100.0			
Малчин	34	37	108.8	1	1	100.0		1	
Наранбулаг	48	38	79.2	2		0.0			
Өлгий	48	48	100.0	2	1	50.0	1		0.0
Өмнөговь	70	70	100.0	5	3	60.0	1	1	
Өндөрхангай	72	75	104.2	1	3	300.0		1	
Сагил	43	32	74.4		1			1	
Тариалан	34	52	152.9	2					
Түргэн	49	52	106.1	1					
Тэс	76	75	98.7	1	3	300.0			
Ховд	38	55	144.7	1	2	200.0	1		
Хяргас	51	40	78.4		1				
Цагаанхайрхан	44	50	113.6						
Улаангом	1172	1142	97.4	14	21	150.0	3	5	166.7

Бүлэг 11. Байгаль орчин

ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2019 I

Сумын нэр	Агаарын t°				Хөрсний t°				Салхи			Хур тунадас		Цасны зузаан	
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	30-аас дээш дулаарсан хоногийн тоо	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	40-өөс дээш дулаарсан хоногийн тоо	Хамгийн их хурд	10 м/с -ээс их салхи-тай хоногийн тоо	хур тунадас, мм	хур тундастай хоногийн тоо	Өндөр, см	нягт, ц/га	Балл
Баруунтуруун	-32.9	-18.8	-42.9	31	-33.6	-14.3	-45.6	16	8	-	1.8	5	17	0.26	10
Бөхмөрөн	-24.9	-5.0	-32.9	5	-23.3	-6.2	-35.6	-	14.0	1.0	0.9	2	-	-	-
Давст	-32.4	-22.0	-42.7	30	-33.3	-21.2	-43.7	10	3	-	0.4	1	7	0.12	10
Завхан	-27.8	-12.2	-36.8	28	-26.3	-4.2	-36.3	-	19	2	0.4	2	0.5	-	4
Зүүнговь	-37.8	-25.5	-50.0	31	-36.5	-20.0	-49.5	27	9	-	0.9	3	21	0.15	10
Зүүнхангай	-22.7	-10.5	-39.7	7	-25.1	-9.4	-41.2	4	7	-	-	-	1	-	5
Малчин	-25.7	-17.0	-41.5	31	-30.1	-8.2	-40.8	3	8.0	-	1.2	5	18	0.23	10
Наранбулаг	-25.7	-14.4	-31.7	11	-24.9	-8.5	-32.7	-	12	2	0.2	8	0.5	-	4
Өлгий	-26.0	-10.9	-39.1	13	-26.9	-14.7	-40.1	1	12	1	1.0	2	1	-	5
Өмнөговь	-26.1	-7.3	-37.0	23	-24.6	-7.5	-35.2	-	16	3	1.3	3	0.5	-	4
Өндөрхангай	-20.3	-4.7	-31.7	3	-25.2	-4.9	-37.0	-	14	5	1.3	2	3	-	9
Сагил	-32.0	-18.2	-39.8	30	-33.1	-14.4	-43.7	11	14	2	1.0	5	3	0.12	10
Тариалан															
Түргэн	-29.7	-17.7	-36.5	23	-28.1	-16.2	-37.5	-	7	-	12.6	5	5	0.07	10
Тэс	-36.0	-24.4	-47.5	31	-33.8	-12.3	-46.8	15	9	-	0.6	2	9	0.12	10
Ховд	-25.7	-14.0	-35.5	8	-26.4	-9.0	-36.5	-	9	-	0.9	2	1	-	7
Хяргас	-29.0	-16.2	-37.3	25	-30.0	-13.0	-42.0	12	7	-	1.3	2	16	0.24	10
Цагаанхайрхан	-23.1	-11.5	-32.0	6	-28.5	-8.5	-42.0	6	12	1	0.0	1	1	-	4
Улаангом	-27.1	-17.1	-42.4	31	-30.4	-8.3	-41.8	6	7	-	3.1	6	15	0.09	10

АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ, 1 - р сарын байдлаар

Д/д	Он сар	Үзүүлэлт	Сарын дундаж /мг/м ³ /	Хамгийн их /мг/м ³ /	ХА-с давсан хувь	Хэмжилтийн тоо /хоноогоор/
1	2018 оны 1-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.014	0.056	-	69
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.022	0.042	-	69
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂	2.21	4.27	-	69
4		Тоос PM 10	0.148	2.400	9	9
1	2019 оны 1-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.011	0.070	-	69
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.023	0.037	-	69
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂				
4		Тоос PM 10	0.159	3.380	10	9

Бүлэг 12. Гэмт хэрэг, шүүх

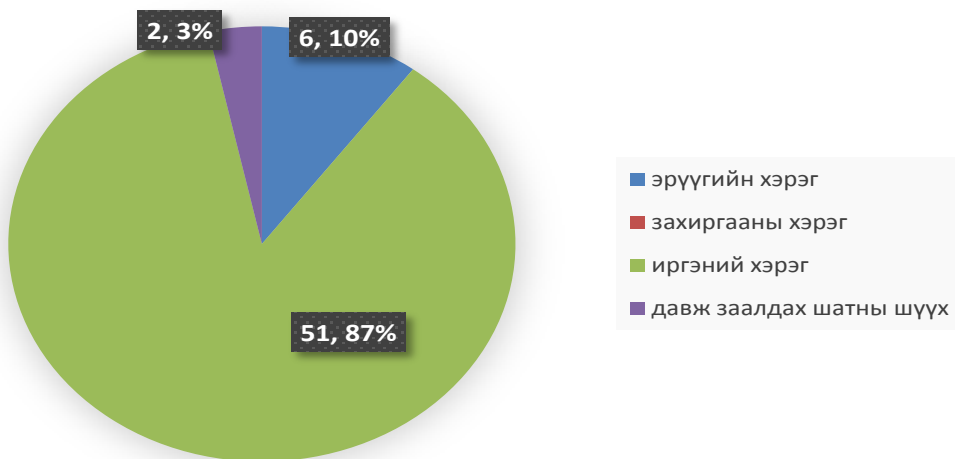
БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

хэргийн төрөл	2018 I	2019 I	2019 I
	хэмжих нэгж		2018 I
			хувь
Бүртгэгдсэн хэрэг бүгд	29	24	82.8
Хүний амьд явахын эсрэг гэмт хэрэг	2	0	0.0
Үүнээс: Хүнийг санаатай алах	-	-	
Бусдыг болгоомжгүй алах	-	-	
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	2	-	
Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын эсрэг гэмт	12	9	75.0
Үүнээс: хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол	12	7	58.3
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	0	2	
үүнээс: хүчиндэх	0	1	
16 нас хүрээгүй хүнтэй хурьцал үйлдэх	-	1	-
Хүний халдашгүй чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг	1	0	0.0
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	-	-	
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	11	10	90.9
Үүнээс:			
иргэдийн өмчийн хулгай	7	2	28.6
мал хулгайлах	3	6	200.0
тээврийн хэрэгслийн хулгай	-	-	
ААН хулгай	-	1	
Завших үрэгдүүлэх			
Эд хөрөнгө устгаж, гэмтээх			
Дээрэм	1		
Залилах		1	
Гээгдэл эд зүйл, мал завших			
Бусад			
Аж ахуйн нэгжийн эсрэг гэмт хэрэг			
Үүнээс: Эд зүйлс хууль бусаар жил нэвтрүүлэх			
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын	0	0	
Үүнээс: Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах	0	0	
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	-	-	
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	0	1	
Үүнээс: Хууль бусаар мод бэлтгэх			
Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бусаар			
Тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг			
Эдийн засгийн	1	0	0.0
Авилгын эсрэг			
Нийтийн албаны ашиг сонирхол	1	1	100.0
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	0	0	100.0
ҮАБ-ын эсрэг	1	1	100.0
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг			
Гэмт хэрэг үйлдсэн бүх хүн	15	9	60.0
Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн байдал: хүүхэд оролцсон	0	0	
эмэгтэй хүн оролцсон	0	2	
согтуугаар үйлдэгдсэн	4	4	100.0
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас гарсан гэмт хэрэг	0	4	
бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг	1	0	0.0
галт зэвсгээр үйлдсэн	0	0	
гудамж талбайд	13	7	53.8
гэр орон сууцанд	3	2	66.7
Иргэд байгууллагад учруулсан хохирол, сая.төг	18.7	37.0	197.9
Хохирол нөхөн төлөлт /сая.төг/	5.3	4.0	75.5
Хохирол нөхөн төлөлтийн хувь	28.3	10.9	38.5
Битүүмжилсэн хөрөнгө сая.төг			
Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн	2		0.0
Үүнээс: бусдын гарт амь үрэгдсэн			
ХАБЖЭГХ-ийн улмаас			
золгүй учирлаар	2		0.0
гэмтсэн хүн	13	9	69.2
Гэмт хэргийн улмаас хохирсон иргэн	27	25	92.6
Нийт зөрчлийн тоо	556	837	150.5
Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасаж торгосон	10	12	120.0

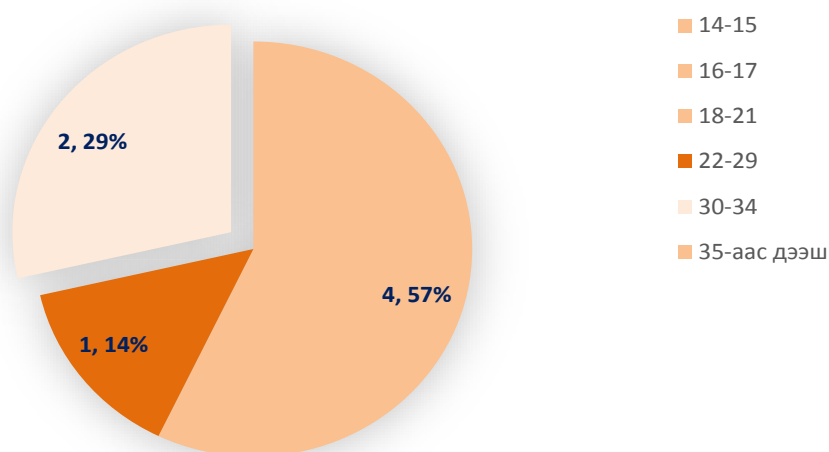
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сумдаар

Сумууд	2018 I	2019 I	Гарсан хэргийн гол өнгө																			
			Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын эсрэг	Бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Үүнээс:			Бусдын эд хөрөнгө хулгайлах	Үүнээс:			Эд хөрөнгө устгаж гэмтээх	дээрэмдэх	Залилах	завших үрэгдүүлэх	Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах	ТХХАБАЖЭГХ	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	Хүний халдашгүй чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	Бусад
					Хүчиндэх	16 нас хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох	Иргэдийн өмчийн хулгай		Малын хулгай	Бусад хулгай												
Баруунтуруун	0	0					0															
Бөхмөрөн	2	0					0															
Давст	0	0					0															
Завхан	0	0					0															
Зүүнговь	0	0					0															
Зүүнхангай	0	0					0															
Малчин	0	2	1	1	1		0															
Наранбулаг	2	1		1		1	0															
Өлгий	0	1					1		1													
Өмнөговь	1	1					1		1													
Өндөрхангай	1	2	1				1		1													
Сагил	1	0					0															
Тариалан	0	0					0															
Түргэн	0	2					1	1									1					
Тэс	1	2	1				1	1														
Ховд	2	1					1		1													
Хяргас	0	1	1				0															
Цагаанхайрхан	0	1					1		1													
Улаангом	22	10	5				2	1	1				1								1	1
Бусад газар	1	0																				
Дүн	29	24	9	2	1	1	9	3	6	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	

Увс аймгийн шүүхээр шийдвэрлэсэн хэрэг, төрлөөр

ял шийтгүүлсэн хүний тоо насны бүлгээр

Бүлэг 14. Мөнгө, банк

БАНКНЫ КАССЫН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ,

Үзүүлэлт	ХЭМЖИХ НЭГЖ	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2019 I
						2018 I
						хувь
Монгол банкнаас зузаатгалаар авсан	сая.төг	10819.9	1857.0	1651.3	3050.6	184.7
Кассын орлого	сая.төг	22967.0	39569.3	39399.8	45243.1	114.8
Монгол банкинд эргүүлэн татсан	сая.төг	1481.1	2073.5	2533.5	1925.3	76.0
Кассын зарлага	сая.төг	29357.7	39734.1	38943.6	45468.7	116.8
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	157500.5	163169.2	173083.9	197584.5	114.2
Үүнээс хугацаа хэтэрсэн	сая.төг	3634.2	6505.3	5188.1	2317.9	44.7
Найдваргүй зээл	сая.төг	1454.4	2820.5	6741.6	10874.7	161.3
Хадгаламжийн үлдэгдэл	сая.төг	63013.5	74043.2	91140.8	107248.9	117.7

Олгосон зээл 2019 оны 1 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I	
	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг
	8555	12596.8	7308	11821.3	7129	20157.3	8566	36162.7
Лизингийн зээл	223	228.1	162	180.1	158	197.0	218	314.4
Хадгаламж барьцаалсан зээл								
Цалингийн зээл	2061	2009.8	1725	1576.6	1823	2771.0	2667	5385.5
Тэтгэврийн зээл	1182	4419.2	974	3607.0	1242	5128.7	1108	6724.4
Малчны зээл	3597	2678.7	3069	1888.8	2417	2614.3	2551	5150.9
Хэрэглээний зээл	709	1396.9	710	1835.1	847	2633.8	957	3399.6
Төслийн зээл	126	360.7	45	177.9	41	132.7	116	451.8
Хөрөнгө оруулалтын зээл	0	0.0	6	19.0	2	2.5	25	1677.3
Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	0	0.0	2	140.0	12	1675.6	21	3572.0
ХАА-н зээл	2	85.4	9	519.7	7	624.7	37	1583.2
Бизнесийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	0	0.0	0	0.0	0	0.0		
Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	120	1340.6	67	1656.5	195	4098.0	272	7604.3
Картын зээл	530	49.8	503	46.9	348	63.3	573	193.5
Бүлгийн зээл	0	0.0	8	126.6	9	168.1	5	12.7
Бусад	5	27.7	0	0.0	0	0.0	1	66.7
Оюутны сургалтын			28	47.1	28	47.7	15	26.5

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 2019 оны 1 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I	
	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг
	38549	157500.5	35347	163169.2	33738	173083.9	32924	197584.5
Лизингийн зээл	3418	2429.0	2406	1744.0	2245	1941.1	1687	2042.0
Хадгаламж барьцаалсан зээл								
Цалингийн зээл	9991	9890.0	8384	8694.5	7156	8454.2	7126	8307.8
Тэтгэврийн зээл	6507	44339.5	6256	43910.9	6473	54357.8	6608	71324.8
Малчны зээл	7716	19051.5	7531	22373.9	7678	24771.9	7807	31142.1
Хэрэглээний зээл	5217	11312.5	3379	7752.3	5632	16974.1	5516	19224.0
Төслийн зээл	1590	4873.3	1242	2770.3	830	1566.6	576	1392.1
Хөрөнгө оруулалтын зээл	277	5275.5	1155	8160.8	399	7205.1	467	7701.6
Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	107	2664.8	96	3426.9	92	4073.3	75	4085.2
ХАА-н зээл	919	22132.3	859	19051.7	749	17530.2	646	15929.7
Бизнесийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	0	0.0	1608	4440.7	1	3.6	1	3.0
Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	2544	34488.1	2018	29771.2	1806	25783.2	1625	29024.5
Картын зээл	0	0.0	1	10.0	0	0.0	0	-
Бүлгийн зээл	166	185.3	98	84.7	275	209.2	563	698.8
Бусад	0	0	70	851.3	107	1924.7	79	1029.9
Оюутны сургалтын	97	859	215	10077.2	191	8159.8	129	5638.4
			29	49.0	104	129.1	19	40.5

Бүлэг 15. Төрийн санхүү

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Орлогын төрөл	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I			2019 I
				Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	ТБ	2018 I
				сая.төг			хувь
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН	1691.6	1771.8	1785.8	2637.0	2782.4	105.5	155.8
A. УРСГАЛ ОРЛОГО	413.4	415.8	385.8	520.5	665.9	127.9	172.6
1. Татварын орлого	396.9	383.4	357.0	494.5	637.2	128.9	178.5
1.1 Орлогын албан татвар	353.1	343.9	288.8	319.0	352.5	110.5	122.0
а. Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн	2.1	3.8	9.4	14.0	4.9	34.8	51.8
б. Хөрөнгө борлуулсны орлого	3.7	3.9	10.1	5.0	8.7	174.0	86.1
в. Орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний	-	-	-	-	-	-	-
г. Цалингийн ашиг	321.2	336.2	269.3	300.0	338.9	113.0	125.8
д. Үйл ажиллагааны орлого	26.1	-	-	-	-	-	-
1.2. Өмчийн татвар	13.2	15.1	6.6	8.5	63.9	751.4	967.7
а. ҮХЭХөрөнгийн, бууны татвар	9.5	8.7	2.2	3.5	55.5	1584.9	2521.4
б. авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн	3.7	6.4	4.4	5.0	8.4	168.0	190.9
1.4. Бусад татвар	30.6	24.4	61.6	167.0	220.9	132.3	358.6
а. Улсын тэмдэгтийн хураамж	19.2	18.9	23.8	18.0	12.3	68.3	51.7
б. Газрын төлбөр	8.7	3.2	6.2	5.0	6.2	124.2	100.2
в. Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	1	0.7	-	-	0.6	-	-
г. Хайгуулын болон ашиглалтын лицензийн төлбөр	-	-	-	-	-	-	-
д. Ашигт малтмалын нөөцийн	-	-	-	-	-	-	-
е. Агнуурын нөөц ашигласны	-	-	27.9	3.0	10.2	340.0	36.6
ё. Түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр	0.7	1.1	0.5	0.5	0.9	180.0	180.0
ж. Рашаан ус ашигласны төлбөр	0.5	0.3	2.6	0.5	0.1	10.0	1.9
з. Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	0.5	0.2	0.6	10.0	0.4	3.9	65.0
и. Хадгаламжийн хүүгийн орлого	-	-	-	130.0	190.3	146.3	-
2. Татварын бус орлого	16.5	32.4	28.8	26.0	28.6	110.1	99.4
а. Хувьцааны ноогдол ашиг	-	-	-	-	-	-	-
б. Хүү торгуулийн орлого	0.2	0	0.5	1.0	0.7	67.0	134.0
в. Төсөвт газрын өөрийн	-	-	-	-	-	-	-
г. Нэр заагдаагүй орлого	16.3	32.4	28.3	25.0	28.0	111.8	98.8
B. ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	0	0	0.0	0.0	0.0	-	-
хөрөнгө худалдсаны орлого	-	-	-	-	-	-	-
B. ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	1278.2	1356.0	1400.0	2116.5	2116.5	100.0	151.2
а. НӨАТ-ын шилжүүлэг	-	-	-	-	-	-	-
б. Улсын төсвийн санхүүгийн	1278.2	1356.0	1400.0	2116.5	2116.5	100.0	151.2
Улсын төсвийн санхүүжилт							
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг	2677.7	3316.8	3319.9	3365.2	3365.2	100.0	101.4

МОНГОЛЫН УЛСЫН ТӨВЛӨРСӨН ТӨСӨВТ
 2019 ОНЫ 1 РИЙСЭН ӨРТГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Орлогын төрөл	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I			2019 I 2018 I
				Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	ТБ	
	сая.төг			хувь			
БҮГД ДҮН	117.7	162.3	240.5	163.8	261.7	159.8	108.8
ААНБ-ын орлогын а/татвар	20.8	6.7	137.0	10.0	5.6	55.7	4.1
нэмэгдсэн өртгийн татвар	71.2	141.5	82.0	138.0	212.4	153.9	259.0
онцгой албан татвар	15.3	10	15.0	15.0	15.0	100.0	100.0
цалин хөлс түүнтэй адилтгах	-	-	-	-	-	-	-
хувьцааны ноогдол а/татвар	-	-	-	-	-	-	-
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	-	0.3	1.5	0.0	21.0	-	1399.3
Агаарын бохирдлын төлбөр	10.4	3.8	5.0	0.8	7.8	968.8	155.0

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Орлогын төрөл	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I			2019 I 2018 I
				Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	ТБ	
	сая.төг			хувь			
Аймгийн төсвийн орлого	531.1	578.1	748.2	684.3	927.6	135.5	124.0
Улсын төвлөрсөн төсөвт	117.7	162.3	234.8	163.8	261.7	159.8	111.5
Аймгийн төсөвт	413.4	415.8	513.4	520.5	665.9	127.9	129.7

УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Зарлагын төрөл	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I			2019 I 2018 I
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ	
	сая.төг			хувь			
БҮХ ЗАРЛАГЫН ДҮН	3951.0	3834.4	3519.8	8532.4	4736.7	55.5	134.6
Цалин хөлс	2198.3	2119.8	1954.9	2871.2	2664.9	92.8	136.3
НДШ	209.9	207.9	146.3	358.9	245.8	68.5	168.0
Бусад зардал	681.0	695.6	463.2	2690.6	994.3	37.0	214.7
Урсгал шилжүүлэг	91.5	107.6	70.4	375.6	178.6	47.6	253.7
Хөрөнгө оруулалт	1.0	2.0	66.5	2225.8	41.2	1.9	62.0
Нийгмийн халамж үйлчилгээ	769.3	701.5	818.5	10.4	611.9	5883.7	74.8
Их засвар	-	-	-	-	-	-	-
Төсөвт Өглөг	847.5	301.9	-	-	36.1	-	-
байгууллагын Авлага	77.6	81	-	-	-	-	-
Орон нутаг	1479.3	1360.8	1426.9	4429.8	1660.0	37.5	116.3
Боловсрол, соёл	2134.1	2161.3	1808.5	3423.8	2660.9	77.7	147.1
Эрүүл мэнд, спорт	318.6	290.5	249.4	583.8	364.3	62.4	146.1
Барилга, хот байгуулалт	9.4	15.5	21.9	65.0	24.6	37.8	112.3
нийгмийн хамгаалал	9.6	6.3	13.0	29.9	26.9	73.0	206.9
Бусад	-	-	-	-	-	-	-

Бүлэг 16. Гадаад худалдаа

ГАДААД ХУДАЛДАА, жил бүрийн эхний 1 сараар

	хэмжих нэгж	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	2018 I хувь
НИЙТ ЭКСПОРТ	мян.ам.долл	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
НИЙТ ИМПОРТ	мян.ам.долл	1607	2510.1	2093.6	6171.1	294.76				

ЭКСПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, жил бүрийн эхний 1 сараар

Гол нэр төрөл	хэмжих нэгж	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	2018 I хувь
Монгол гэр	ш							1.0	1.0	

ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, жил бүрийн эхний 1 сараар

Гол нэр төрөл	хэмжих нэгж	2016 I		2017 I		2018 I		2019 I		2019 I
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	2018 I хувь
Авто бензин	тн	902.2	585	2458.8	1314.4	665.3	497.1	452.5	310.8	68.0
Авто машин суудлын	ш									
Ачааны автомашин	ш			1	0.6					
Арвай гурил	тн							2.0	0.9	
Будаа гурвалжин	тн	1.3	0.68							
Будаа хөц	тн	43	6.86	25.0	5.2	41.0	8.8	5.0	0.9	12.2
Бутлагч	ш							1.0	0.2	
Бялууны зүйл	тн							0.1	0.1	
Хиам зүсэгч	ш							1.0	0.2	
Гурил	тн	204	42.3							
Гоймон	тн							0.0	0.0	
Дизель түлш	тн	1452.4	909.1	1711.0	1116.3	1204.5	915.3	1368.9	1037.6	113.6
Ёотон	тн							0.1	0.1	
Жигнэмэг	тн	0.6	0.92					0.4	0.6	
Жимс Жимсгэнэ	тн	4.1	4.24			0.4	0.7	6.1	8.2	1525.0
Маргарин	тн	5	2.86							
Мебель тавилга	ш	11	1.4			112.0	9.1	17.0	1.1	15.2
Овьёос	тн	273	25.1	166.2	22.5	226.8	36.8	161.4	21.5	71.2
Өндөг /тахианы/	мян.ш	34.9	2.91	72.0	6.3	32.4	2.6	21.6	1.9	66.7
Өрмөнцөр	тн							0.1	0.1	
Сода	тн	0.6	0.26							
Тос ургамалын	тн	2.5	1.9							
Тэжээл бэлтгэх машин	ш							1.0	0.4	
Халааж наалдуулан боох машин	ш							1.0	0.3	
Хавтан зоргодсон	м2					38.0	1.4			
Хавтан хуванцар	ш									
Хиам	тн	0.3	0.63							
Хивэг	тн	90	8.1	448.0	44.8	700.0	92.7	716.0	73.9	102.3
Хивэг хорголжин	тн	13.1	9.23							
Хүнсний ногоо	тн	1.9	0.45					0.6	0.2	
Хүүхдийн будаа	тн	1.3	0.31							
Шарсан төмс	тн							0.1	0.2	
Кетчуп	тн							0.1	0.1	
Цаас ариун цэврийн	тн	8.0	3.06					1.0	0.1	
Цахилгаан эрчим хүч	мян.квт	-	-	-	-	10988.1	529.1	10976.7	4703.5	99.9
Чихэр	тн	0.9	1.2					1.6	2.9	
Вакум /боловсруулагч/	ш							1.0	0.2	
Шүүгээ /хатаагч/	ш							2.0	0.6	
Тоосго /өнгөлгөөний/	тн							33.7	4.4	
Шүдэнз	кг	22.5	0.2							
Элсэн чихэр	тн	0.5	0.43							

Бүлэг 17. Үнэ

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ,
ТАРИФЫН ИНДЕКС 2019 оны 1-р сарын 21- ний байдлаар

Бүлэг	2019.01/ 2018.01	2019.01/ 2018.12
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	106.2	100.7
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	112.7	102.2
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМЖИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	106.8	100.2
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	104.7	100.2
04. ОРОН СУУЦ, УС,ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	99.0	100.8
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	101.8	100.2
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	109.8	100.6
07. ТЭЭВЭР	104.2	99.1
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	99.3	100.0
09. АМРАЛТ,ЧӨЛӨӨТ ЦАГ,СОЁЛЫН БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.3	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	113.2	102.2
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.2	100.0

Гол нэрийн барааны үнэ 2019 он 1-р сар, 7 хоногоор

нэр төрөл	1 сарын 02	1 сарын 19	1 сарын 16	1 сарын 23	1 сарын 30	Сарын дундаж өсөлт %	Сарын дундаж үнэ
Гурил, I зэрэг, кг	1200	1200	1200	1200	1200	100.0	1200
Хонины мах, кг	6500	6600	6500	6500	6800	100.0	6580
Үхрийн мах, кг	6500	6800	6800	6800	7250	101.2	6830
Ямааны ястай мах	5000	5000	5000	5000	5000	100.0	5000
Элсэн чихэр, кг	2400	2500	2400	2400	2333	100.0	2407
Цагаан будаа, кг	2400	2500	2400	2400	2400	100.0	2420
Шингэн сүү, л	2500	2500	2500	2500	2500	100.0	2500
Ноолуурын үнэ, 1 кг	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0
Бензин, А-80, 1 литр	1993	1970	1936	1870	1870	97.6	1928
Бензин, А-92, 1 литр	2042	2045	2006	1940	1940	97.9	1995
Дизелийн түлш, 1 литр	2472	2475	2433	2346	2346	97.8	2414

Бүлэг 18. Хөдөө аж ахуй

ЗҮЙ БУС ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр,
жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Малын төрөл	Хорогдсон том мал				Оны эхний малд хорогдлын эзлэх			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
	мянган толгой				хувь			
Бүгд	15.7	3.6	8.1	2.1	0.5	0.1	0.3	0.07
Тэмээ	0.01	0.00	0.0	0.0	0.1	0.02	0.02	0.02
Адуу	0.4	0.1	0.3	0.1	0.4	0.11	0.2	0.1
Үхэр	1.0	0.2	0.4	0.2	0.5	0.10	0.2	0.09
Хонь	6.4	1.7	2.7	0.8	0.4	0.11	0.2	0.05
Ямаа	7.9	1.5	4.6	1.0	0.6	0.12	0.4	0.08

ЗҮЙ БУС ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, сумаар,
жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Сум	Хорогдсон том мал				Оны эхний малд хорогдлын эзлэх			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
	толгой				хувь			
Дүн	15743	3589	8071	2098	0.5	0.1	0.3	0.07
Баруунтуруун	265	127	149	67	0.4	0.2	0.2	0.09
Бөхмөрөн	388	60	99	69	0.3	0.0	0.1	0.05
Давст	475	-	104	-	0.5	-	0.1	-
Завхан	290	-	818	-	0.2	-	0.6	-
Зүүнговь	455	20	52	62	0.3	0.0	-	0.05
Зүүнхангай	559	533	1451	-	0.4	0.3	0.9	-
Малчин	475	559	590	43	0.3	0.3	0.4	0.03
Наранбулаг	496	13	117	89	0.2	0.0	-	0.04
Өлгий	217	-	354	368	0.2	-	0.3	0.28
Өмнөговь	2493	30	236	533	1.1	0.0	0.1	0.23
Өндөрхангай	4372	48	1232	275	2.2	0.0	0.6	0.14
Сагил	1244	194	26	15	0.7	0.1	-	0.01
Тариалан	490	-	377	-	0.3	-	0.2	-
Түргэн	1805	729	114	222	1.3	0.5	0.1	0.15
Тэс	422	227	712	70	0.2	0.1	0.2	0.03
Ховд	393	59	128	264	0.2	0.0	0.1	0.16
Хяргас	536	497	844	-	0.3	0.3	0.4	-
Цагаанхайрхан	313	493	590	-	0.2	0.3	0.3	-
Улаангом	55	-	78	21	0.0	-	-	0.01

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, төрлөөр,
жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Малын төрөл	Өвчнөөр хорогдсон мал				Зүй бусын хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган толгой				хувь			
Бүгд	0.3	0.2	0.2	0.04	1.8	6.9	2.0	1.9
Тэмээ	0.0	-	-	-	8.3	-	-	-
Адуу	0.02	0.0	0.01	0.00	3.4	6.1	2.6	0.8
Үхэр	0.02	0.0	0.02	0.00	2.2	4.7	4.1	2.3
Хонь	0.12	0.1	0.07	0.02	1.8	5.6	2.6	2.1
Ямаа	0.13	0.1	0.07	0.02	1.7	8.8	1.5	1.7

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, сумаар,
жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон мал				Зүй бусын хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	толгой				хувь			
Дүн	289	249	165	39	1.8	6.9	2.0	1.9
Баруунтуруун	32	11	2	2	12.1	1.3	1.3	3.0
Бөхмөрөн	-	-	-	-	-	-	-	-
Давст	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүнговь	6	-	9	-	1.3	-	17.3	-
Зүүнхангай	128	59	65	-	22.9	4.5	4.5	-
Малчин	45	145	50	9	9.5	8.5	8.5	20.9
Наранбулаг	1	-	-	-	0.2	-	-	-
Өлгий	-	-	1	-	-	-	0.3	-
Өмнөговь	-	-	-	-	-	-	-	-
Өндөрхангай	-	-	-	15	-	-	-	5.5
Сагил	6	-	-	-	0.5	-	-	-
Тариалан	11	-	3	-	-	-	0.8	-
Түргэн	39	28	6	13	2.2	5.3	5.3	5.9
Тэс	-	3	26	-	-	-	3.7	-
Ховд	-	1	-	-	-	-	-	-
Хяргас	21	2	2	-	3.9	0.2	0.2	-
Цагаанхайрхан	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаангом	-	-	1	-	-	-	1.3	-

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ,
жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Нэр төрөл		Улаангом захын дундаж үнэ			
		Он			
		2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
		төгрөг			
Үхрийн шир	2 метрээс доош	20000	25000	25000	
	2 метрээс дээш	25000	28000	30000	10000
Ямааны ноолуур	Бор				
	Цагаан			51000	
Адууны шир		35000	28000	20000	10000
Хонины ноостой нэхий		1000	2200	4000	500
Ямааны арьс		11000	25000	30000	36000

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын байдлаар

Сум	Нас гүйцсэн тэмээний дундаж үнэ							
	Ат				Ингэ			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	700				750			
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан	600		1000	800	500			900
Зүүнговь				1000				
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг				900				
Өлгий				900			500	
Өмнөговь	900			700	800		500	
Өндөрхангай			1100					900
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс	800		1000	850	700		600	800
Ховд								
Хяргас	1200			900	1000			
Цагаанхайрхан								
Улаангом								

Сум	Өсвөр насны тэмээний дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан								
Зүүнговь							400	
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг								
Өлгий								
Өмнөговь		700	400	800			400	
Өндөрхангай							500	700
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс								
Ховд								
Хяргас								
Цагаанхайрхан								
Улаангом								

Сум	Нас гүйцсэн адууны дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	600	600			500	650		
Бөхмөрөн			850					
Давст					600			
Завхан								
Зүүнговь	600							
Зүүнхангай								
Малчин		800	500		500	700	400	
Наранбулаг	500							
Өлгий	700		700				600	
Өмнөговь	650		600				550	
Өндөрхангай		550		700		500		700
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс	600		700	850	500		500	700
Ховд			600					
Хяргас				500	800			600
Цагаанхайрхан	7000			500		500	600	500
Улаангом								

Сум	Өсвөр насны адууны дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	500							
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан								
Зүүнговь								
Зүүнхангай								
Малчин		500	300			400	300	
Наранбулаг								
Өлгий			400				300	
Өмнөговь			400				300	
Өндөрхангай				550				500
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс								
Ховд								
Хяргас					500			
Цагаанхайрхан	500			500	500	300		
Улаангом								

Сум	Нас гүйцсэн үхрийн дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	900				800	550		
Бөхмөрөн			400					
Давст								
Завхан								
Зүүнговь					450			600
Зүүнхангай								
Малчин		500	500		450	400	400	
Наранбулаг								
Өлгий			700				400	
Өмнөговь			650				450	
Өндөрхангай		1000		750		800		700
Сагил								
Тариалан								
Түргэн		400						
Тэс	1000		800	1100	700		600	700
Ховд		500					400	
Хяргас								550
Цагаанхайрхан	800	550	600	550	800	450		500
Улаангом								

Сум	Өсвөр насны үхрийн дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	600	400			500	400		
Бөхмөрөн		350				350		
Давст								
Завхан								
Зүүнговь								
Зүүнхангай								350
Малчин		300	350			300	300	
Наранбулаг								
Өлгий			300				300	
Өмнөговь			300				300	
Өндөрхангай								500
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс							160	
Ховд			300					
Хяргас				700				400
Цагаанхайрхан	450	350			450			
Улаангом								

Сум	Нас гүйцсэн хонины дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	100	90			80	80		
Бөхмөрөн		80	80			55		
Давст		90	100				60	
Завхан	70	90				50		
Зүүнговь	100	100	110					
Зүүнхангай			130					70
Малчин	80	80	50	80	50	50	40	
Наранбулаг								
Өлгий		90	95			50	60	
Өмнөговь	60	85	80	90	50			80
Өндөрхангай		100		130		60		80
Сагил								
Тариалан		80						
Түргэн		100						
Тэс	120	100	120	120	80	80		90
Ховд			110					
Хяргас	150	100		130			80	80
Цагаанхайрхан	140	100	100	120	100	70	60	90
Улаангом								

Сум	Нас гүйцсэн ямааны дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I	2016 I	2017 I	2018 I	2019 I
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун	60	70			50	60		
Бөхмөрөн		60				35		
Давст			60				35	
Завхан	50	50				35		
Зүүнговь				100				
Зүүнхангай								
Малчин	50	50		85	40	30	40	
Наранбулаг								
Өлгий		70	60	80			35	60
Өмнөговь	50		55	80	20			70
Өндөрхангай		65		90		40		70
Сагил			90				30	
Тариалан		60						
Түргэн			60					
Тэс	80		70		50		35	
Ховд			70				55	
Хяргас	50	60		90				60
Цагаанхайрхан	80	60	60	90	60	40		60
Улаангом								

Бүлэг 19. Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын 2019 оны эхний 1 сарын байдлаар
нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт /оны үнээр/

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн					
	2016	2017	2018	2019	2019 I	
	I	I	I	I	2018 I	
	сая төгрөг					хувь
Нийт дүн	1013.9	1025.4	1445.1	1278.8	88.5	
1 Уул уурхайн олборлох аж үйлдвэр	83.4	176.2	160.1	116.1	72.5	
нүүрс	83.4	176.2	160.1	116.1	72.5	
алт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
давс	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
2 Боловсруулах аж үйлдвэр	151.9	159.8	486.8	297.5	61.1	
Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	117.2	71.4	268.7	250.8	93.3	
Хувцас үйлдвэрлэл	0.5	5.8	19.3	6.2	32.0	
Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	0	0.8	5.1	6.4	124.5	
Барилгын материалын үйлдвэрлэл	0	0	0.0	0.0	0.0	
Арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	0	21.2	29.3	33.0	112.8	
Өлөн боловсруулах үйлдвэрлэл	1.9	60.4	163.4	0.0	0.0	
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	0	0	1.0	1.2	120.0	
бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	
3 Дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэл, усан хангамж	778.6	689.4	798.2	865.2	108.4	
Дулааны үйлдвэрлэл	765.2	655.9	763.8	836.0	109.4	
Усан хангамж	13.4	33.5	34.4	29.2	84.9	
Борлуулалтын орлого	908.5	1047.0	1418.5	1353.0	95.4	
Ажиллагсдын тоо	564	580	724	650.0	89.8	
Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	1.8	1.8	2.0	2.1	104.1	

Аж үйлдвэрийн нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2019 оны эхний 1 сарын гүйцэтгэл

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэрс	Бүтээгдэхүүний код	хэмжих нэгж	Биет хэмжээ				2018 I
				2017 XII	2018 I	2018 XII	2019 I	2017 I
1	Чулуун нүүрс	110100	мян.тн	13.3	8.3	8.3	7	84.3
2	Алт	142401	кг	1.3	0	0	0	
3	Дулааны эрчим хүч	173001	мян.Гкал	29.8	26.836	26.836	32.042	119.4
4	Үхрийн мах	211120	тн	0	0	0	50	
5	Хонины мах	211161	тн	0	0	0	69	
6	Ямааны мах	211171	тн	0	0	0	50	
7	Адууны мах	211181	тн	20	0	0	18.1	
8	Өлөн гэдэс	211192	мян.гогцоо	25.1	39.3	39.3	8.3	21.1
9	Хиамна зүйл	211321	тн	0.7	0.2	0.2	0.25	125.0
10	Бүх төрлийн ногооны консерв	213901	тн	0	0	0	0	
11	Жимсний чанамал	215202	тн	0	0.08	0.08	0.145	181.3
12	Боловсруулсан шингэн сүү	221100	мян.л	0	0	0	0	
13	Хоормог	229304	мян.л	0.1	0.143	0.143	0	
14	Зайрмаг	229700	мян.ш	0	0	0	0	
15	Гурил Дээд	231101	тн	15.3	37.2	37.2	32.7	87.9
16	Гурил I зэрэг	231102	тн	0.4	0.6	0.6	13.1	2183.3
17	Гурил II зэрэг	231103	тн	3.6	6.14	6.14	11.7	190.6
18	Арвайн гурил	231201	тн	0.8	0.92	0.92	0	
19	Хивэг	233102	тн	10.3	15.98	15.98	22.9	143.3
20	Нарийн боов	234201	тн	19.4	29.057	29.057	27.294	93.9
21	Жигнэмэг	234202	тн	0	0.04	0.04	0	
22	Бялуу	234203	тн	3.1	0.317	0.317	1.925	607.3
23	Хэвийн боов	234204	тн	0	6.1	6.1	0.02	0.3
24	Талх	234300	тн	10.8	7.911	7.911	12.066	152.5
25	Гоймон	237100	тн	0	0	0	0	
26	Хэрчсэн гурил	237102	тн	0.3	1.73	1.73	0.235	13.6
27	Бусад цай	239134	кг	165	230	230	0	
28	Банш, бууз, хуушуур	239991	тн	0	0	0	0	
29	Архи	241300	мян.л	0	7.47	7.47	0	
30	Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	244100	мян.л	8.1	5.97	5.97	20.23	338.9
31	Сироп	249901	мян.л	6.3	10.12	10.12	3.74	37.0
32	Жүүс	249902	мян.л	0.7	1.359	1.359	1.009	74.2
33	Хөнжил	271101	ш	0	0	0	0	
34	Гэрийн бүрээс	271601	ш	0	0	0	0	
35	Авто машины суудлын бүрээс	271606	ш	4	17	17	20	117.6
36	Авто машины хучлага	271610	ш	0	0	0	21	
37	Аяны уутан хөнжил	271801	ш	0	0	0	0	
38	Гэрийн бүс	273102	ш	0	1	1	0	
39	Эсгий	279211	мян.м	0	0	0	0.2	
40	Эсгий оймс, шаахай	279214	ш	50	50	50	0	
41	Пальто	282210	ш	20	61	61	5	8.2
42	Эмэгтэй даашинз	282232	ш	1	0	0	0	
43	Оёмол плате, банзал	282254	ш	25	2	2	10	500.0
44	Сүлжмэл эдлэл-ноос	282261	мян.ш	0	0	0	0	
45	Куртка	282313	ш	1	0	0	0	

46	Костюм	282316	хос	3	0	0	0	
47	Ажлын хувцас	282318	ш	15	11	11	10	90.9
48	Эрэгтэй, эмэгтэй пиджак	282319	ш	1	0	0	0	
49	Цамц	282323	ш	0	2	2	0	
50	Монгол дээл, тэрлэг	282331	ш	28	96	96	10	10.4
51	Өмд	282332	ш	0	0	0	0	
52	Эмэгтэй хослол	282333	ш	1	0	0	0	
53	Дээлнээс бусад монгол хувцас	282337	ш	0	3	3	0	
54	Эмэгтэй хүүхдийн формын хувцас	282353	ш	0	0	0	0	
55	Хүүхдийн платъе	282354	ш	0	0	0	0	
56	Эрэгтэй хүүхдийн формын хувцас	282355	ш	0	0	0	0	
57	Сандал, диваны бүрээс	282391	ш	9	27	27	0	
58	Үслэг гадуур хувцас (Дах дэхтий г,м)	283202	ш	10	20	20	6	30.0
59	Дээлний нэхий дотор	283210	ш	0	0	0	0	
60	Булигаар	291201	мян.м2	0	0.03	0.03	0.02	66.7
61	Улны шир	291204	тн	0.1	0.2	0.2	0.2	100.0
62	Шевро	291302	мян.м2	0	0.05	0.05	0.03	60.0
63	Савхин цүнх	292201	ш	0	0	0	0	
64	Хүүхдийн савхин гутал ботинк	293304	хос	263	234	234	256	109.4
65	Савхин гутал, ботинк	293305	хос	420	423	423	318	75.2
66	Зүсмэл материал	311002	м3	0	0	0	0	
67	Модон авдар хайрцаг, тавиур	317001	ш	2	0	0	0	
68	Модон торх, хувин	317002	ш	0	0	0	0	
69	Гар урлал, сийлбэрийн зүйлс	319130	ш	0	0	0	0	
70	Бүх төрлийн модон жааз	319141	ш	0	0	0	0	
71	Стикер хэвлэл	325401	м2	0	0	0	0	
72	Тосон эм, чацарганы тос	352606	тн	0.1	0.069	0.069	0.04	58.0
73	Ванн	372100	ш	0	0	0	0	
74	Бетон зуурмаг	375102	м3	0	0	0	1907.5	
75	Улаан тоосго	375402	мян.ш	0	0	0	0	
76	Хүрмэн блок	375403	мян.ш	0	0	0	0	
77	Дүүргэлтийн хөнгөн блок	375410	мян.ш	0	0	0	0	
78	Хөөсөнцөр хавтан	379905	м3	0	0	0	0	
79	Модон сандал	381123	ш	0	0	0	0	
80	Албан тасалгааны модон ширээ	381221	ш	0	0	0	7	
81	Албан тасалгааны модон тавилга	381222	ш	0	0	0	4	
82	Гал тогооны өрөөний модон тавилга	381300	ш	0	0	0	0	
83	Модон ор	381401	ш	0	0	0	0	
84	Гэрийн бусад модон тавилга	381403	ш	0	7	7	0	
85	Бүх төрлийн чавхдаст хөгжмийн зэмсэг	383200	ш	0	6	6	0	
86	Гэрийн мод	387001	ш	2	4	4	10	250.0
87	Төмөр хаалга, цонх	421201	м2	0	0	0	0	
88	Моторт тээврийн хэрэгсэлд зориулагдсан бүхээг/кузов	492100	ш	0	0	0	0	
89	Чиргүүл	492320	ш	0	0	0	0	
90	Түгээсэн цэвэр ус	692100	мян.м3	28.6	36.1	36.1	30.7	85.0